

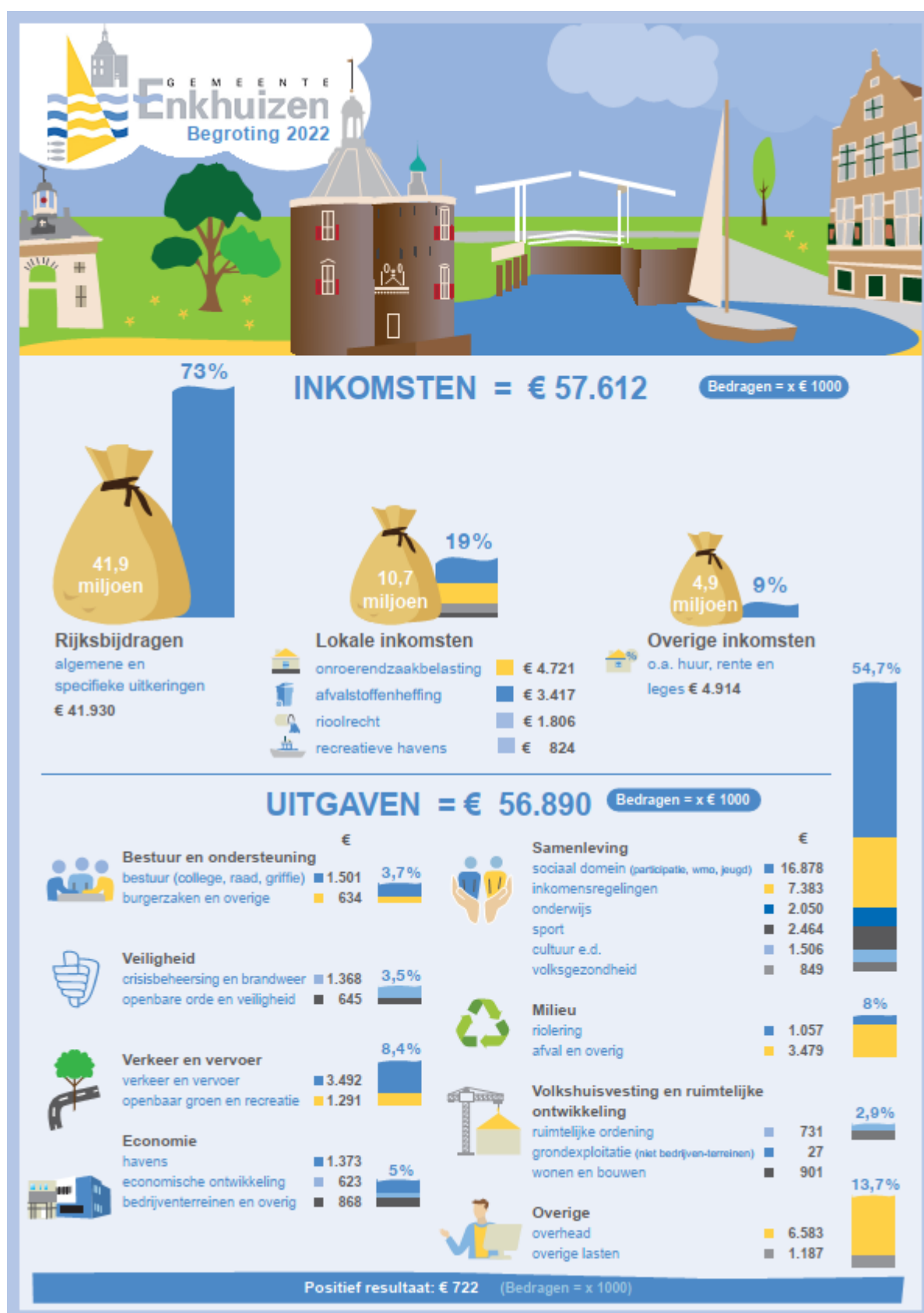
Programmabegroting 2022

Algemeen	3
De begroting 2022 in één oogopslag	3
Samenvatting	4
Leeswijzer.....	6
Programmaplan.....	7
Bestuur en ondersteuning	8
Veiligheid	12
Beheer openbare ruimte	18
Economie.....	22
Samenleving	26
Milieu	32
Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling	35
Algemene dekkingsmiddelen	38
Overhead.....	42
Vennootschapsbelasting	46
Onvoorzien	46
Paragrafen	47
Lokale heffingen	48
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	56
Onderhoud kapitaalgoederen.....	64
Financiering	68
Bedrijfsvoering	73
Verbonden partijen.....	75
Grondbeleid	90
Financiën.....	94
Overzicht van baten en lasten.....	95
Overzicht van baten en lasten per taakveld	99
Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting	101
De uitgangspunten voor het opstellen van deze begroting zijn als volgt:.....	102
Toelichting uitgangspunten	102
Meerjarenraming en toelichting	111
Algemeen financieel beeld in meerjarenperspectief.....	111
Bijlagen	120

Algemeen

De begroting 2022 in één oogopslag

Samenvatting

Deze begroting 2022 is opgesteld volgens de kaders en uitgangspunten zoals opgenomen in de vastgestelde Kadernota 2021-2025.

Met deze begroting 2022 ontstaat het volgende financiële beeld in meerjarenperspectief:

Financieel totaaloverzicht	2022	2023	2024	2025
Financiële "ruimte" na de Kadernota 2021-2025	-554	-106	-80	181
amendement Realiseren parkeerterrein Flevolaan		-35	-35	-35
amendement ventilatie Tweemaster	13			
Eindstand kadernota / beginstand BGR 2022	-541	-141	-115	146
Meicirculaire, inclusief woonplaatsbeginsel -/- 688k	-191	-315	-436	-478
taakstelling Jeudzorg (Voogdij 18+/Woonplaatsbeginsel)	688	688	688	688
extra middelen Jeugdzorg	877	223	139	39
Bijstelling bijdrage SED Organisatie	-126	-186	-189	-191
autonome mutaties	15	-65	-6	-3
begrotingsruimte 2022 - 2025	721	204	81	201

In het raadsvoorstel/aanbiedingsbrief bij de begroting 2022 worden de onderdelen uitvoerig toegelicht, zodat hier wordt volstaan met een korte toelichting:

Meicirculaire 2021

Met name de 'korting' van 688k vanaf 2022 zorgt voor een structurele afname van de algemene uitkering.

Taakstelling Woonplaatsbeginsel

Afname van de algemene uitkering is vooral een gevolg van wijziging van het Woonplaatsbeginsel, bepalend voor welke gemeente de kosten van jeugdzorg moet betalen.

De Gemeentefondsbeheerders gaan er vanuit dat de gemeente Enkhuizen als gevolg van deze wijziging beduidend minder kosten in de jeugdzorg zal hebben. Hoewel hiervan nog geen compleet beeld is, is in de begroting 2022 vooralsnog een structurele ombuiging van 688k op het onderdeel Jeugdzorg opgenomen.

Extra middelen Jeugdzorg

Na verrekening van eerder opgenomen stelposten inzake compensatie jeugdzorg resteert nog een bij te ramen inkomst in meerjarenperspectief.

Bijstelling Bijdrage SED Organisatie

In de Kadernota is de bijdrage aan de SED Organisatie vooralsnog opgenomen volgens de "nieuwe" verdeelsleutel. Daar er geen consensus is over deze verdeelsleutel en er voor deze verdeelsleutel dus ook geen juridische basis is, is in de begroting 2022 de bijdrage vooralsnog berekend volgende de huidige, vigerende verdeelsleutel, met als gevolg vooralsnog een hogere bijdrage aan de SED Organisatie

Autonome mutaties

Na vaststelling van de Kadernota wordt de begroting nog bijgesteld als gevolg van de zogenaamde autonome mutaties: financiële ontwikkelingen (géén nieuw beleid) die 'van buiten komen' en min of meer onafwendbaar zijn.

Leeswijzer

De begroting bestaat uit het programmaplan, de paragrafen en de financiële begroting.

Het programmaplan

In het programmaplan wordt voor ieder programma (samenhangend geheel van activiteiten) beschreven wat we willen bereiken, wat wordt beoogd en wat gaan we daar voor doen.

Per programma zijn verschillen tussen begroting 2022 en begroting 2021 geanalyseerd.

Onder het kopje 'Met wie hebben we samengewerkt' worden de gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen genoemd met wie we in 2022 samenwerken.

Een nadere toelichting op de GR-en treft u aan in de paragraaf Verbonden partijen

De paragrafen

In afzonderlijke paragrafen worden de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede tot de lokale heffingen.

De financiële begroting

Dit onderdeel bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de toelichting, de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting en het overzicht met de geraamde baten en lasten per taakveld.

De bedragen in de begroting zijn meestal weergegeven per € 1.000.

Programmaplan

Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouder: E. van Zuijlen

Inleiding

De gemeenteraad en het college zorgen voor het democratisch bestuur van de gemeente. Het gemeentebestuur ziet het als een uitdaging om met inwoners, bedrijven, verenigingen, maatschappelijke organisaties en allerlei groeperingen in Enkhuizen kansen te zien en te benutten én om ontwikkelingen die op ons afkomen zo goed mogelijk te faciliteren.

We streven naar een hoge kwaliteit binnen de organisatie en leveren instrumenten aan voor de voorbereiding van een juiste besluitvorming. Risico's worden geanalyseerd en zo nodig afgedekt.

In 2020 en 2021 hebben we gewerkt aan het verstevigen van onze structuur. Door in te zetten op een kleinere span of control voor leidinggevend en domeinmanagers aan te stellen die de regie houden over hun domein, krijgen we meer grip op de kwaliteit en kwantiteit van ons werk. In 2022 bouwen we dit verder uit. We werken aan een HR masterplan met daarin diverse acties om de organisatie verder te versterken.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Een open en betrouwbare overheid	Inwoners en ondernemers waarderen de informatie die wij geven en de wijze waarop dit gebeurt	Een heldere boodschap voor inwoners en ondernemers. Deze boodschap verspreiden we via onze laagdrempelige communicatiemiddelen.
Uitvoeringsprogramma: Inwoners en ondernemers zoveel mogelijk betrekking bij gemeentelijk beleid door burgerparticipatie in te zetten	Waardering van inwoners, ondernemers voor de manier waarop wij hen betrekken bij de vorming en uitvoering van beleid.	We betrekken inwoners en ondernemers op verschillende manieren bij besluitvorming bijvoorbeeld met enquêtes, inspraakbijeenkomsten of interactieve beleidsvorming.
Continu meten van de klantwaardering en ook daadwerkelijk iets doen met de feedback, waarmee we blijven werken aan het optimaliseren van onze dienstverlening	We hebben grip op onze dienstverlening en zetten in op verbetering op basis van de verkregen input	We monitoren onze servicenormen en gebruiken de feedback om onze dienstverleningsprocessen te verbeteren.
Uitvoeringsprogramma: Optimaliseren van de digitale dienstverlening	Inwoners kunnen ons benaderen via het kanaal dat hun past en wij spelen hierop in. We zijn bereikbaar en komen onze afspraken na.	Naast de traditionele kanalen, post, e-mail en telefoon, zetten we ook nieuwe kanalen in die aansluiten bij de digitale ontwikkelingen. We centraliseren de klantcontacten en sturen op de afspraken die we met elkaar maken.
	In 80% van de gevallen kunnen inwoners op de website direct het	

	antwoord op hun vraag vinden of deze afhandelen.	In 2021 is onze website vernieuwd. We weten waar de bezoeker voor komt op onze website en zorgen ervoor dat die informatie beschikbaar is. We bieden een toenemend aantal producten digitaal aan, te starten met een groeiend aantal producten van burgerzaken. Onze website is toegankelijk, dit betekent dat ook mensen met een visuele beperking of leesmoeilijkheden via onze website informatie kunnen opzoeken of hun aanvraag kunnen indienen.
Tijdige/correcte besluitvorming op bezwaarschriften	De focus blijft op het zoveel mogelijk binnen de LEAN-termijn, doch in ieder geval altijd binnen de wettelijke termijn afhandelen van bezwaarschriften.	We passen de LEAN-bezwaarprocedure toe. Op grond van de LEAN-bezwaarprocedure blijft de gemeente pre-mediation/ de informele aanpak toepassen bij de afhandeling van bezwaarschriften. Zodra een bezwaarschrift wordt ontvangen, wordt zo spoedig mogelijk contact opgenomen met de bezwaarde en de afdeling waarop het bezwaar betrekking heeft. In sommige gevallen kan dit er namelijk voor zorgen dat bezwaren al in een vroegtijdig stadium worden weggenomen
De gemeente doet mee in de regionale en bovenregionale speelvelden	De ambities van de gemeente vinden een plek in de regionale programma's.	Het pact van Westfriesland wordt geactualiseerd. De gemeente is beter vertegenwoordigd bij regionale en bovenregionale opgaven. Hiermee wordt de positie van de gemeente in de regio versterkt.
Mogelijke scenario's voor de bestuurlijke toekomst en vorm van de gemeente verkennen	Inzicht in de diverse scenario's voor de bestuurlijke toekomst van de gemeente.	Via een onderzoek worden de diverse scenario's voor de bestuurlijke toekomst verkend
Verdere implementatie organisatie ontwikkelplan in de periode 2018-2021 en daarmee verbetering van de SED organisatie	De organisatie is gereed voor hedendaagse en toekomstige uitdagingen met als resultaat goede dienstverlening aan inwoners, bestuurders, ondernemers en het maatschappelijk middenveld.	In 2021 zijn extra middelen voor de SED organisatie beschikbaar gesteld in het kader van "Dienstverlening onder druk". In 2022 wordt deze bijdrage structureel gemaakt en houden we goed de vinger aan de pols.

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen begroting	2021: 0,13
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen begroting	2021: 0,13
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	*
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten extern	Eigen begroting	*
Overhead	% van totale lasten	Jaarstukken 2020	2020: 10,64%

* De loonsom van het personeel is ondergebracht bij een gemeenschappelijke regeling waardoor een zuivere berekening niet te maken is

Met wie werken wij samen?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- SED Organisatie
- Westfries Archief
- Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland
- SSC DeSom

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten		2.180	2.135
Totaal baten	- 1.095	- 186	- 217
Saldo van baten en lasten	2.161	1.994	1.918
Toevoeging aan reserves	26	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat	2.187	1.994	1.918

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Lasten	Bedrag	V/N
Griffie; een verhoging van loonkosten ad. € 20.000 als gevolg van achtergebleven loonstijging en inschaling van de nieuwe Griffier in 2022. In de Kadernota is deze bijraming reeds middels Raadsbesluit geaccordeerd. Door aanstelling van de nieuwe Griffier zijn in 2022 de lasten voor inhuur en werving & selectie ad. € 60.000 komen ten vervallen.	40	V
Rekenkamer; voor 2021 is eenmalig een budget beschikbaar gesteld voor het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst van Enkhuizen.	30	V
Wethouders: het wegvallen van een wethouder wordt tijdelijk opgevangen door inhuur van de portfoli houder. In de VJN 2021 is hiervoor incidenteel € 67.000 opgenomen (6 maanden). In verband met verkiezingen volgend jaar is in 2022 rekening gehouden met 3 maanden inhuur (33k). In de Voorjaarsnota 2021 en Kadernota 2022 zijn de bijramingen reeds middels Raadsbesluit geaccordeerd.	34	V
Representatie; het VNG congres en het budget daarvoor is verplaatst naar 2022 (20K). In de Najaarsnota 2020 is de begroting Representatie met 15k naar beneden bijgesteld omdat vanwege de Corona maatregelen er minder bijeenkomsten, vergaderingen en feestelijkheden waren.	-35	N
Overige verschillen	-24	N
Totaal lasten	45	V
Baten	Bedrag	V/N
Overige verschillen.	31	V
Totaal baten	31	V
Per saldo een voordeel van	76	V

Inleiding

Veiligheid uit zich in de aanpak van problematiek in de woon- en leefomgeving, in de buurt, in de winkelstraat, in het uitgaansgebied, op bedrijventerreinen en in havens.

Veiligheid gaat ook over de aanpak van ondermijning: het aanpakken van activiteiten die zich buiten het directe gezichtsveld voltrekken, maar ontwrichtend werken. Ontwrichtend voor de samenleving en die de integriteit van de samenleving aantasten, zoals illegale hennepcultuur, drugshandel, witwassen en woonfraude. De aanpak van ondermijning is belangrijk vanwege negatieve effecten op bijvoorbeeld de leefbaarheid, brandveiligheid en het veiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers.

In het Raadsbrede Akkoord zijn onderwerpen benoemd waarvoor in de periode 2018-2020 initiatieven van het college worden verwacht. In dit programma zijn vanuit dit akkoord in het hoofdstuk "Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen" onder andere beleidsvoornemens voor 2022 opgenomen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Enkhuizen is voor zowel inwoners, ondernemers én toeristen een stad waar men op een veilige manier kan vertoeven. Met dit programma wordt het niveau van zowel de feitelijke veiligheden (objectief) en het gevoel van veiligheid (subjectief) bij inwoners vergroot. Op basis van de pijlers 'samen veilig leven' en 'aanpak ondermijnende activiteiten' zijn de doelstellingen benoemd.

Maatschappelijke doelstelling

1. Het vergroten van het veiligheidsgevoel van zowel onze inwoners als bezoekers
2. Het vergroten van de objectieve veiligheid
3. De ondermijnende verwevenheid boven water brengen

Wat gaan we ervoor doen?

De prioriteiten voor 2022 richten zich op 2 primaire thema's:

1. Een veilige stad
2. Aanpak ondermijnende activiteiten

Een veilige stad

Steeds meer aandacht en zorg is er voor inwoners met sociaal psychische problemen, de zogenoemde risicoburgers. Deze inwoners zijn steeds beter in beeld en krijgen daardoor meer aandacht en zorg. Er wordt verder geïnvesteerd in de samenwerking rondom deze aandacht behoevende groep. Afstemming en samenwerking met onze partners is hiervoor essentieel, zodat deze inwoners de juiste hulp en/of zorg krijgen.

Het gevoel van veiligheid wordt beïnvloed door verschillende factoren. Het helpt om inwoners te betrekken bij hun veiligheid en hen zelf regie te laten nemen. Via een breed en veelzijdig aanbod van preventieve maatregelen, toezicht en handhaving, dwang en drang kunnen de wijken en buurten veilig en leefbaar worden gemaakt en gehouden.

In 2022 ligt het accent op:

- **Zorg & Veiligheid:** uitvoering Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz), directe en persoonsgerichte aanpak sociale overlast (PGA)
- **Aanpak woonoverlast:** buurtbemiddeling (waar nodig) en implementatie Wet woonoverlast (asowet)
- **High Impact Crime (HIC):** ondermijning en High Impact Crime
- **(Brand)veilig Leven:** burgers actief betrekken bij hun eigen veiligheid
- **Handhaving:** in de buitenruimte en controle van de vergunningen voor evenementen en drank- en horeca.

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Aanpak woonoverlast.	Structurele afname woonoverlast.	Inzet buurtbemiddeling.
		Implementatie Wet woonoverlast (asowet).
		Inzetten toezichthouders en Boa's.
De kwetsbaarheid en gevoel van onveiligheid verminderen.	Vergroten eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot veiligheid.	Uitvoering project In Control of Alcohol & Drugs
	Veilig leven in Stede Broec	Voorlichting inbraakpreventie
		Inzetten toezichthouders en BOA's.
	Afname aantal incidenten in de buitenruimte.	Inzetten cameratoezicht
		Inzetten van toezichthouders en Boa's.
	Verminderen van kwetsbaarheid en onveilige (woon)situaties door inzet preventieve maatregelen.	Voorlichting inbraakpreventie
	Vermindering alcohol en drugsgebruik door jongeren.	Uitvoering project In Control of Alcohol & Drugs
Handhaving in de horeca en bij evenementen.	Bewustwording aanvrager en naleving evenementenvergunning.	Uitvoering project In Control of Alcohol & Drugs
	Veilig uitgaan in onze horeca.	Actieve voor- en naschouw bij evenementen, waar nodig gevolgd door handhaving.
Persoonsgerichte aanpak (PGA)	Controleren vergunningen en aanschrijven waar nodig.	
	Afname aantal meldingen overlast. (jeugd)	Persoonsgerichte aanpak (PGA) via het Veiligheidshuis
	Integrale aanpak van overlast (jeugd), gericht op de netwerken, de locaties en het individu.	Samenwerking met ketenpartners en onze toezichthouders, gericht op informatiedeling, analyse en planvorming.
	Netwerken jeugd en overlastgevers in beeld.	Uitvoeren Individuele Casus-overleggen (ICO's) in het Veiligheidshuis.
	Verbeteren afspraken vroeg signalering.	Samenwerking met ketenpartners en onze toezichthouders.
		Samenwerking met ketenpartners en onze toezichthouders, gericht op informatiedeling, analyse en planvorming.

Aanpak High Impact Crime (HIC)	Afname aantal woninginbraken.	Voorlichting geven over inbraakpreventie.
		Informeren omwonenden na woninginbraak.
Integrale benadering zorg en veiligheidsproblematiek	Versterken van de samenwerking in de keten Zorg & Veiligheid	Uitvoering Wvvgz.
		Regionale afstemming via de commissie Zorg & Veiligheid.

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Zorg en Veiligheid		
Vergroten leefbaarheid en veiligheid(-sgevoel) inwoners SED	Minimaliseren recidive criminaliteit/ overlast/ maatschappelijke onrust.	Aansturing en procesregie op complexe en vastgelopen Zorg & Veiligheid casuïstiek binnen een integraal kader. Aansturing en procesregie op nazorg aan ex-gedetineerden op de vijf leefgebieden (ID bewijs, schulden, zorg, huisvesting en inkomen). Vroegtijdig signaleren van (dreigende-/ jeugd-) overlastsituaties en (preventief) inzetten van interventies op domein-, groeps- en individueel niveau om verder afglijden te voorkomen.
Ondermijning		
Weerbare organisatie	Een weerbare organisatie tegen ondermijnende criminaliteit en criminele beïnvloeding.	Implementeren aanbevelingen weerbaarheidsscan, onder andere door te investeren in bewustwording. Het inrichten van een intern meldproces zodat signalen over ondermijning binnen de organisatie gedeeld kunnen worden. Het versterken van de gemeentelijke informatiepositie in samenwerking met ketenpartners.

Veilig buitengebied	Ondernemers en bewoners van het buitengebied weerbaar maken tegen ondermijnende criminaliteit.	Het voortzetten van het project Veilig Buitengebied dat in 2021 is gestart, onder andere door de borging van de integrale (regionale) samenwerking en het contact met ondernemers/bewoners in het buitengebied. Het inrichten van een meldproces zodat signalen vanuit externen met de organisatie gedeeld kunnen worden. Het versterken van de preventieve aanpak door het uitvoeren van integrale controles.
Aanpak bedrijventerreinen	Een gezond ondernemersklimaat op bedrijventerreinen door het weren van criminelen en criminele activiteiten.	Het borgen van de integrale (regionale) samenwerking en het contact met ondernemers. In samenwerking met de afdeling Economische Zaken, ketenpartners en ondernemers verkennen welke barrières ingezet kunnen worden tegen ondermijning/georganiseerde criminaliteit op bedrijventerreinen. Hierbij kan gedacht worden aan barrières zoals parkmanagement, cameratoezicht etc. Het versterken van de preventieve aanpak door het uitvoeren van integrale controles.
Mensenhandel	Het voorkomen van uitbuiting binnen de gemeente door te signaleren, controleren en daarnaast te zorgen voor passende opvang voor de slachtoffers van mensenhandel.	Als gemeente voldoen aan het basisniveau mensenhandel, in samenwerking met de afdeling Samenleving. Het trainen van medewerkers binnen de organisatie zodat zij mensenhandel adequaat kunnen herkennen en signaleren. Het inrichten van een intern meldproces zodat signalen over mensenhandel binnen de organisatie gedeeld kunnen worden. Het versterken van de preventieve aanpak door het uitvoeren van integrale controles.
Havens	Aantrekkelijke, gastvrije en veilige havens waarbij er zicht is op de gebruikers om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan.	Het implementeren van het nachtregister in de havens van de gemeente Enkhuizen.

		Het versterken van de preventieve aanpak door het uitvoeren van integrale controles.
Evenementen		
Veilige evenementen	Geactualiseerd evenementenbeleid	Wij actualiseren het Evenementenbeleid, dat in 2022 wordt vastgesteld, en de daarbij behorende locaties. Wij geven vorm aan de harmonisatie van evenementenbeleid en regelgeving. meer investeren in ons vergunningsverleningsproces

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	Bureau Halt	2020: 16
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	CBS	2019: 1,9
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	CBS	2020: 3,8
Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	CBS	2019: 1,1
Vernielingen/beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	CBS	2020: 7

Met wie werken wij samen?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regeling:

- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	2.082	2.264	2.013
Totaal baten	- 13	- 22	- 36
Saldo van baten en lasten	2.070	2.242	1.977
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat	2.070	2.242	1.977

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Lasten	Bedrag	V/N
Bijdrage SED, zie toelichting op programma Overhead, onderdeel "wat mag het kosten"	46	N
Incidentele budgetten 2021:	304	V
GOH brandweerkazerne	€ 179.000	
Buurtbemiddeling	€ 16.000	
Handhaving en ondermijning	€ 109.000	
Overige verschillen	7	N
Totaal lasten	251	V

Baten	Bedrag	V/N
Overige verschillen.	14	V
Totaal baten	14	V

Per saldo een voordeel van	265	V
-----------------------------------	------------	----------

Inleiding

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig, zoals verhardingen, groen en bruggen. Het in stand houden van deze kapitaalgoederen is één van de kerntaken van de gemeente.

De gemeente streeft naar een betaalbare, veilige en duurzame openbare ruimte. De ambities zijn opgenomen in het beheerplan Kapitaalgoederen dat op 5 april 2016 is vastgesteld. Er is sprake van een minimaal beheer waarbij kwaliteitsniveau wordt gekenschetst als basis. Naast de ambities uit het beheerplan heeft de gemeente ambities vastgelegd in het Raadsbreed akkoord en het Uitvoeringsprogramma.

In het Raadsbrede Akkoord zijn onderwerpen benoemd waarvoor in de periode 2018-2020 initiatieven van het college worden verwacht. In dit programma zijn vanuit dit akkoord in het hoofdstuk "Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen" onder andere beleidsvoornemens geformuleerd om het onderhoudsniveau van de openbare ruimte op peil te houden en deze ruimte voor inwoners en bezoekers aantrekkelijk te laten zijn. De problematiek inzake parkeren en verkeerscirculatie worden integraal benaderd.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Tevreden burgers over de leefbaarheid en het onderhoud in de buurt en in de wijk.	Een verzorgde openbare ruimte conform beeldkwaliteit 'basis' voor het openbaar groen en het reinigen op verhardingen. In het Snouck van Loosenpark geldt een beeldkwaliteit 'hoog'. De overige onderdelen van de buitenruimten dienen minimaal veilig te zijn.	Het openbaar groen wordt conform het gestelde beeldkwaliteitsniveau onderhouden.
		Het verhogen van de biodiversiteit krijgt meer aandacht wat zich voornamelijk uit in een hierop aangepast maaibeleid.
		Bomen worden in een cyclus van 1 tot 3 jaar geïnspecteerd en daaruit voortvloeiende onderhoudsmaatregelen worden uitgevoerd.
		Naar aanleiding van de evaluatie over het maaibeleid word invulling gegeven aan het aangepaste maaibeleid.
		Speelvoorzieningen worden jaarlijks geïnspecteerd op veiligheid en beoordeeld op de speelwaarde.

		Naar aanleiding hiervan worden eventuele renovaties in samenspraak met de buurt opgepakt. Wegen: In 2022 wordt er volgens planning groot onderhoud uitgevoerd aan het wegenareaal. Dit betreft werkzaamheden aan zowel asfalt als wel elementenverhardingen. De focus voor het asfalt zal in 2022, net als in 2021, het wegwerken van de ontstane winterschade zijn. Deze wegen zullen dan worden voorzien van een nieuwe asfalt-deklaag. Om het aantal meldingen/klachten van de burger over de staat van de voet, - en fietspaden te verminderen zijn we 2021 gestart met groot onderhoud aan diverse voet,- en fietspaden. Dit wordt in 2022 voortgezet.
Duurzaam inrichten, beheer en onderhoud openbare verlichting.	De openbare verlichting veilig en functioneel houden.	Openbare verlichting In 2022 wordt een vervolg gegeven aan het planmatig vervangen van de openbare verlichting om de bedrijfszekerheid van de straatverlichting op termijn te waarborgen. Dit is van belang voor het behoud van de verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Om het veilig werken aan de elektrische installaties te waarborgen en de openbare verlichting te laten functioneren, worden voedingskasten en kabels planmatig vervangen. Bruggen en beschoeiingen In 2022 worden enkele bruggen en steigers vervangen. Tevens wordt groot onderhoud gepleegd en de anti-sliplaag op steiger Gependam vervangen.

		Vervanging aan beschoeiingen worden in 2022 in de Gommerwijk uitgevoerd. Herinrichting Boschplein Het Boschplein wordt opnieuw ingericht en worden de direct aangrenzende weggedeeltes afgekoppeld van het vuilwaterriool. De inrichting en het groen en de openbare verlichting op het Boschplein worden vervangen. Herinrichting Westerstraat Om de Westerstraat te reconstrueren wordt een verkenning met een stedenbouwkundige uitgevoerd. Parkeerterrein Flevolaan. In 2022 wordt in overleg met Pipelife de aanleg van het overloopparkerterrein aan de Flevolaan gerealiseerd.
Voorkomen wateroverlast en waterschade.	Inwoners en bedrijven hebben geen last van wateroverlast.	Kwetsbare locaties opnemen in het meerjaren onderhoudsprogramma.
Vergroten verkeersveiligheid en leefbaarheid	Verbeteren verkeersveiligheid.	Herzien van het parkeer- en verkeersontwikkelplan.
Verkeersplan ook m.b.t. verkeerscirculatie integreren	Verkeersplan die een kader vormen voor de toekomst.	Herzien van het parkeer- en verkeersontwikkelplan.
Gebruiksvriendelijker verkeersbeleid.	Opstellen beleid dat gebruiksvriendelijk is voor inwoners, bedrijven en toeristen.	Herzien van het parkeer- en verkeersontwikkelplan.

Met wie werken wij samen?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Archeologie West-Friesland
- WerkSaam Westfriesland (onderdeel Beschut werken)
- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	4.789	4.847	4.783
Totaal baten	- 242	- 189	- 192
Saldo van baten en lasten	4.547	4.658	4.591
Toevoeging aan reserves	1.859	632	632
Onttrekking aan reserves	- 869	- 1.767	- 648
Resultaat	5.537	3.524	4.575

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Lasten	Bedrag	V/N
Bijdrage SED, zie toelichting op programma Overhead, onderdeel "wat mag het kosten"	43	N
Kapitaallasten; als gevolg van de vervangingsinvesteringen(o.a. bruggen, beschoeiingen, openbare verlichting) stijgen de kapitaallasten ten opzichte van 2021	106	N
Groot onderhoud; overheveling budget van het groot onderhoud bruggen van 2020 naar 2021, vervalt in 2022. Middels overhevelingsbesluit akkoord bevonden.	100	V
Baggeren; vervalt in verband met overdacht stedelijk water naar het HHNK.	37	V
Verkeer; dit betreft een post welke incidenteel voor 2021 is en geen structureel karakter hebben en derhalve voor 2022 niet zijn begroot. Het gaat om corona uitgaven in het verkeer.	50	V
Overige verschillen	26	V
Totaal lasten	64	V

Baten	Bedrag	V/N
Overige verschillen	3	V
Totaal baten	3	V

Per saldo een voordeel van	67	V
-----------------------------------	-----------	----------

De reserve wordt toegelicht onder het hoofdstuk Uiteenzetting van de financiële positie.

Economie

Portefeuillehouder: E. Heutink

Inleiding

We maken het ondernemersklimaat zo aantrekkelijk mogelijk. Algemeen zetten we in op behoud van de werkgelegenheid en bedrijvigheid in de regio en specifiek voor de gemeente. Allereerst gaat het daarbij om vestigingslocaties van bedrijven die aantrekkelijk zijn en blijven en de bedrijven mogelijkheden bieden om zich te blijven ontwikkelen. Regionaal is een aantal ambities benoemd in het Pact van Westfriesland. Speerpunten daarvan zijn onder andere arbeidsmarkt, toerisme, agrarische ontwikkeling en een brede ondersteuning van het MKB. Deze werken we met onze buurgemeenten uit in een uitvoeringsprogramma. In het programma economie zit een sterke link met de thema's duurzaamheid en erfgoed. Op het thema economie wordt samengewerkt in de regio. De opgaven en ambities hiervoor zijn vastgelegd in het Pact van Westfriesland.

In het Raadsbrede Akkoord is opgenomen dat het economisch klimaat in Enkhuizen sterk, innovatief en duurzaam moet zijn. In dit programma zijn vanuit dit akkoord in het hoofdstuk "Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen" onder andere beleidsvoornemens voor 2021 geformuleerd om economische ontwikkelingen in de binnenstad te bevorderen, startende ondernemers beter te faciliteren, duurzaam toerisme en recreatie te bevorderen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Uitvoeringsprogramma: Zowel startende als bestaande ondernemers worden beter gefaciliteerd	Minder startende ondernemers stoppen binnen twee jaar met hun bedrijf	Er is een regionaal startersloket, welke we in stand houden.
	Ondernemersgerichte aanpak	Actief accountmanagement met bedrijfsbezoeken. Hierbij werken we samen met buurgemeenten, Ontwikkelingsbedrijf en Werksaam.
Uitvoeringsprogramma: Er is voldoende aanbod voor vestiging van nieuwe bedrijven in de stad en regio	Een optimale benutting van de bestaande bedrijventerreinen en het verhogen van de investeringen op de bedrijventerreinen	Uitvoering van een herstructureringsprogramma voor Krabbersplaat. Nieuw convenant en strategie bedrijventerreinen Westfriesland
Uitvoeringsprogramma: De bedrijventerreinen zijn schoon, heel, veilig en bedrijven worden gestimuleerd te investeren in duurzaamheid en schone energie	Verbeteren kwaliteit en veiligheid op de bedrijventerreinen	Voortzetten KVO en samenwerken met park-management. Daarbij specifiek aandacht voor de problematiek van ondermijning Samenwerking met het regionale duurzaamheidsloket bedrijventerreinen

Uitvoeringsprogramma: Meerdaags bezoek wordt gestimuleerd, mede door vergroten van het aanbod aan verblijfsaccommodaties	Het aanbod aan overnachtingsplaatsen in de gemeente stijgt	Faciliteren van B&B, hotels en verblijfsaccommodaties
Uitvoeringsprogramma: Verbeteren van de samenwerking tussen belangenpartijen en gemeente	De gemeente overlegt met 1 ondernemers- organisatie over de economische ontwikkelingen in de stad en de samenwerking is minder versnipperd	We organiseren een structureel ondernemersoverleg met zo veel als mogelijk 1 partij.
Uitvoeringsprogramma: Duurzaam, sterk en innovatief toerisme en recreatie bevorderen	Meer bezoekers naar Enkhuizen trekken en meer bestedingen laten plaats vinden. Ook ondersteuning bieden aan toeristische promotie van de stad.	Deelnemen in marketingorganisatie Holland boven Amsterdam (HbA). Verlengen toeristisch seizoen: We maken jaarlijks met Stichting Marketing Enkhuizen afspraken over o.a. Gastheerschap, Promotie, toeristische data, uitstraling van de binnenstad en coördinatie van evenementen (evenementendesk) Deelname in Amsterdam Cruise Port om de kansen voor de riviercruise voor Enkhuizen te versterken
Uitvoeringsprogramma: Initiatieven ontplooiën voor uitvoering van Agenda IJsselmeergebied 2050	In samenwerking met Hollands Kroon, Medemblik en andere betrokken partners: een gezamenlijk project opstarten voor het recreatief-toeristisch ontwikkelen van de kust van Den Oever naar Enkhuizen.	Gezamenlijk project opstarten voor het recreatief-toeristisch ontwikkelen van de kust van Den Oever naar Enkhuizen (met aandacht voor cultuurhistorie)
Behoud en uitbreiding van werkgelegenheid in Enkhuizen en de regio met groei in de sterkere sectoren.	Een vitale regio met voldoende werkgelegenheid	Uitvoering van het jaarplan Ontwikkelbedrijf. Hierbij zoeken we aansluiting bij de Regionaal economische agenda Voortzetten van succesvolle projecten uit de regionaal Economische Agenda binnen het Uitvoeringsprogramma Pact van Westfriesland
Behoud van het voorzieningenniveau en groei van de aantrekkelijkheid van de stad	Minder leegstand en een aantrekkelijk kernwinkelgebied	Uitvoeringsprogramma: Initiatieven tot vullen van leegstaande panden en etalages. Versterken openbare ruimte in het kernwinkelgebied. Stimuleren ondernemerschap in het winkelgebied via bijeenkomsten.

Indicatoren

Verplichte Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Functiemenging	%	LISA	2019: 48,2
Vestiging van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	2020: 150,6

Met wie werken wij samen?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
Recreatieschap Westfriesland

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	2.990	2.937	2.864
Totaal baten	- 1.498	- 1.242	- 1.559
Saldo van baten en lasten	1.492	1.695	1.305
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat	1.492	1.695	1.305

Toelichting baten en lasten

Lasten	Bedrag	V/N
Bijdrage SED, zie toelichting op programma Overhead, onderdeel "wat mag het kosten".	156	N
Kapitaallasten	81	V
Kosten huisvesting; het voordeel wordt veroorzaakt door de verschuiving van de huisvestingskosten van programma 4 Economie naar Overhead	131	V
Overige verschillen	17	V
Totaal lasten	73	V

Baten	Bedrag	V/N
Inkomsten Haven corona	301	V
Overige verschillen	16	V
Totaal baten	317	V

Per saldo een voordeel van	390	V
-----------------------------------	------------	----------

Inleiding

In de gemeente Enkhuizen streven we ernaar dat iedereen meedoet. Het grootste deel van de inwoners redt zichzelf en beschikt over voldoende zelf organiserend vermogen om tegenslagen op te vangen. Waar inwoners dit niet kunnen, biedt de gemeente ondersteuning, die gericht is op zelfredzaamheid en het behoud van regie. Verder spelen we in op initiatieven van inwoners en stimuleren we een actieve deelname en betrokkenheid. Zo wordt de kracht van inwoners van de gemeente Enkhuizen gemobiliseerd en delen we onze verantwoordelijkheid als overheid samen met onze inwoners en organisaties. Dit zorgt ervoor dat de betrokkenheid en verbinding met elkaar wordt vergroot (sociale cohesie). Dit resulteert in een prettige samenleving, waarin iedereen zich thuis voelt. Deze uitgangspunten zijn vastgesteld met de visie Sociaal Domein: 'Thuis in onze gemeente'.

In het Raadsbrede Akkoord is opgenomen: "Enkhuizen is een sociale gemeente. En dat willen we zo houden. De gemeenteraad en het college zullen zich gezamenlijk inzetten voor het (minimaal) handhaven van het kwaliteitsniveau van de zorgstructuur die we kennen in Enkhuizen. De zorg voor elkaar is een taak voor ons allen!"

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Transformatie Sociaal Domein

In 2015 heeft het Rijk een aantal taken in het sociaal domein gedecentraliseerd naar gemeentelijk niveau. Dit wordt ook wel de transitie genoemd. De decentralisaties gaan over de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning), de Participatiewet en de Jeugdwet. Vanaf 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor deze taken. Het idee achter de decentralisatie is dat deze taken beter en efficiënter uitgevoerd kunnen worden op gemeentelijk niveau, passend bij de vraag van inwoners. De vormgeving van deze opdracht wordt ook wel de transformatie genoemd. De transformatie opdracht binnen het sociaal domein dwingt ons terug te gaan naar de kern van wat we doen en waarom we dit doen. Hoe kunnen we onze inwoners zo goed mogelijk ondersteunen binnen de mogelijkheden die we hebben als gemeente? In onze missie spreken we van samen leven, regie op ons eigen leven en kansen voor iedereen. Er ligt een grote gezamenlijke opdracht voor de gemeente, inwoners, maatschappelijke partners en zorgaanbieders, ook om het sociaal domein betaalbaar te houden.

In de Visie Sociaal Domein Enkhuizen is vastgesteld dat iedere beleidsplan in het sociaal domein integraal wordt opgepakt. In het Wmo beleidsplan is aandacht voor de integraliteit in het sociaal domein, alsook voor inclusie en preventie. In 2022 geven we uitvoering aan de Wmo beleidsplan.

Transformatiefonds

Om de transformatie in de jeugdhulp te ondersteunen en te versnellen, hebben de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Veiligheid en Justitie, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd, gezamenlijk met gemeenten, instellingen en cliëntenvertegenwoordiging een actieprogramma opgezet. Dit actieprogramma

is regionaal opgepakt en vertaalt naar diverse projecten verdeeld over de gemeenten in Westfriesland. De projecten worden volledig uit het regionale transformatiefonds jeugdhulp bekostigd. Er vindt voor elk project een evaluatie plaats. Op basis van deze evaluatie zal bepaald worden welke projecten lokaal geïmplementeerd gaan worden in 2022 om de transformatie lokaal verder vorm te geven.

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Passende hulp en zorg voor een ieder die dat nodig heeft.	Passende hulp en zorg in het veld zodat gespecialiseerde en dure hulpverlening minder nodig is.	Meetbaar succesvolle regionale projecten lokaal implementeren.
Een sterke lokale infrastructuur met voldoende algemene voorzieningen.	Meer ondersteuning door algemene en voorliggende voorzieningen.	Uitvoering geven aan het Wmo beleidsplan waarin preventie een onderdeel is.
Financiële beheersbaarheid van de uitgaven in het sociaal domein.	Een duidelijke en scherpe gemeentelijke takenpakket binnen het sociaal domein. Dit betekent ook dat we scherp hebben wat we niet (meer) of minder gaan doen.	Blijvend onderzoek doen naar het besparingspotentieel op de uitgaven van de Wmo en Jeugd naast het uitvoeren van de, in 2020 door de gemeenteraad vastgestelde, ombuigingen sociaal domein.
Regionale inkoop van maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp.	Het doen van inkoop van maatwerkvoorzieningen, passend, tijdig en nabij, en het optimaliseren van het indicatieproces van de Wmo.	We zetten de regionale inkoop Westfriesland voort waarbij uitvoering wordt gegeven aan de verbeteragenda resultaatgericht werken.

Samen leven

In onze gemeente zijn voldoende voorzieningen en gelegenheden die ontmoeting en onderlinge verbinding stimuleren en versterken. Er is sprake van een levendige gemeente met inwoners die (naar eigen vermogen) meedoen, bijvoorbeeld door actief te participeren in verenigingen. Dit wordt de jeugd al vroeg 'met de paplepel' ingegoten. Een goede integratie van onze inwoners in de wijken is belangrijk en daarbij hoort ook voldoende draagkracht van dezelfde wijken. Sociale betrokkenheid tijdens de jeugd resulteert in sociale betrokkenheid tijdens volwassenheid. Omdat vrijwilligers in de samenleving zo belangrijk zijn, worden ze door de gemeente zichtbaar gewaardeerd. Eigen initiatieven van inwoners, die het 'Samen Leven' en ontmoeten versterken, worden omarmd en waar mogelijk ondersteund. Ook waar samenwerking, bijvoorbeeld tussen organisaties, leidt tot een meerwaarde voor inwoners en samenleving, wordt ondersteuning geboden door onze gemeente. Onze gemeente wordt gekenmerkt door inwoners die oog hebben voor elkaar en zich op een prettige manier om elkaar bekommeren (bijvoorbeeld nabuurschap, vrijwilligerswerk en mantelzorg).

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Zoveel mogelijk inwoners nemen op eigen kracht deel aan sociale en maatschappelijke activiteiten en kunnen zich daarmee ontplooiën. Bijzondere aandacht is er voor vereenzaming van groepen inwoners.	Netwerk partners signaleren eenzaamheid en kunnen inwoners verwijzen naar activiteiten om de eenzaamheid te doorbreken	Wij gaan uitvoering geven aan het plan van aanpak eenzaamheidsbestrijding. Het doel is eenzaamheid te signaleren en doorbreken. Het gaat daarbij om het uitvoeren en ontwikkelen van activiteiten.
Op lokaal niveau verbeteren van de sociale participatie en arbeidsparticipatie van vergunninghouders.	De inburgeraar neemt participeert op lokaal niveau.	De maatschappelijke begeleiding van inburgeraars uit Enkhuizen wordt uitgevoerd door de consulent taakstelling van de SED-organisatie op het gemeentehuis van Enkhuizen. Deze consulent heeft ook zitting in het regionale inburgeringsteam en werkt middels een regionaal afgestemde werkwijze. Via de maatschappelijke begeleiding wordt er voor gezorgd dat de inburgeraar begeleidt wordt in de gemeente Enkhuizen doordat de consulent de inburgeraar bekend maakt met het lokale aanbod gericht op participatie en ondersteuning.

Regie op eigen leven

In onze gemeente maken inwoners tijdig afgewogen keuzes om zoveel mogelijk voorbereid te zijn op de toekomst en de regie op het eigen leven te kunnen behouden. En waar ondersteuning nodig is bij het maken van die keuzes, wordt deze geboden door de gemeente. De ondersteuning is zoveel mogelijk gericht op het bieden van (preventieve) tijdelijke hulp en handvatten, zodat er geen leunrelatie ontstaat en problemen waar mogelijk worden voorkomen. Het hebben van regie kan alleen als een persoon veerkrachtig, weerbaar en creatief is en ook zicht heeft op perspectief. Onze gemeente wordt gekenmerkt door inwoners die zelfstandig zijn en verantwoordelijkheid nemen. Alleen waar nodig wordt aanspraak gemaakt op individuele voorzieningen. Uitgangspunt is dat ook bij een ondersteuningsbehoefte de regie zoveel mogelijk bij de inwoner of zijn/haar directe omgeving zelf blijft.

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Zelfredzame inwoners	De gemeente kan passende maatwerkvoorzieningen bieden aan inwoners die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn op het gebied van de dagelijkse organisatie van het leven, dag invulling en het aangaan van sociale contacten.	Naast alle reguliere werkzaamheden geven we uitvoering aan het nieuwe Wmo beleidsplan. .

Financiële problemen worden blijvend opgelost. We willen niet dat er bij inwoners (nieuwe) schulden ontstaan of dat deze groter worden.	Ondersteunen van inwoners die het (financieel) niet op eigen kracht redden door middel van voorzieningen.	Schuldhelpverlening richt zich voor 2022 op doorontwikkeling van preventie, vroeg-signalering en schuldhelpverlening. Nieuwe werkzaamheden die ontstaan zijn door de wetwijzigingen van 1 januari en 1 april 2021 worden geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.
---	---	--

Kansen voor iedereen

Onze inwoners kunnen, op alle fronten, meedoen aan de samenleving: financieel, sociaal, emotioneel, fysiek, mentaal, sportief, cultureel, etc. De focus ligt daarbij altijd op iemands sterke kanten en niet de zwakke. Kwaliteiten, talenten en interesses worden benut en ontwikkeld. De sterke kanten worden zo benadrukt en gewaardeerd en waar nodig of gewenst wordt men geholpen om de minder sterke kanten te verbeteren. Op die manier is opgroeien, wonen en leven in de gemeente veilig, kansrijk, gezond en vitaal voor iedereen, omdat er sprake is van een positieve denkwijze over 'het zelf en de ander'.

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Geen huiselijke geweld en kindermishandeling	Dat kinderen veilig opgroeien en volwassen veilig zijn in hun woning.	Implementeren regiovisie 'Geweld hoort nergens thuis'.
Voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden	Dat alle kinderen zich kunnen ontwikkelen.	In 2021 is de uitvoeringsnotitie VVE vastgesteld. Waarin afspraken zijn gemaakt tussen gemeente, basisscholen, peuteropvang, JGZ en andere betrokken partijen. In 2022 wordt uitvoering gegeven aan de notitie. Er wordt gewerkt aan het verstevigen van het netwerk, de onderlinge samenwerking en het verder ontwikkelen van het VVE-aanbod.
Statushouders (vluchtelingen) benutten hun talenten in zowel werk als in de sociale activiteiten.	Voor elke inburgeraar is een passende leer-werkroute waarmee hij/zij kan integreren en participeren naar vermogen in onze samenleving.	Het regionale beleidskader inburgering wordt uitgevoerd, geëvalueerd en doorontwikkeld. Het regionale inburgeringsteam (RIT) neemt een brede intake af stelt een persoonlijk inburgeringsplan (PIP) op. Dit wordt nauw verbonden met de uitvoering van de participatiewet. Via de leer-werkroute wordt de verbinding gelegd met het lokale ondersteunend aanbod in gemeente Enkhuizen.

Bestrijding van laaggeletterdheid.	We willen bereiken dat laaggeletterdheid herkend enesignaleerd wordt door de instanties die met inwoners te maken hebben. En we willen bereiken dat inwoners met laaggeletterdheid durven te erkennen dat ze laaggeletterd zijn en dat ze hulp willen.	We geven uitvoering aan het plan van aanpak laaggeletterdheid. Basisvaardigheden (taal,- rekenen,- of digitale vaardigheden) worden aan deze inwoners geboden.
------------------------------------	--	--

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-74 jaar	LISA	2020: 564,2
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2019: 1%
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2019: 6%
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2020: 68,5%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2019: 3%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18jr en ouder	CBS	2020: 325
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-65 jaar	CBS	2020: 335,7
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2020: 12,4%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2020: 1,1%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2017: 0,5%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	2020: 760
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2017: 3,7
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2019: 24
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2019: 2,3%
Niet sporters	%	RIVM	2016: 51,1%

Met wie werken wij samen?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- GGD Hollands Noorden
- WerkSaam Westfriesland

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	32.290	33.561	31.131
Totaal baten	- 8.194	- 6.793	- 6.658
Saldo van baten en lasten	24.097	26.768	24.473
Toevoeging aan reserves	141	70	13
Onttrekking aan reserves	- 1.697	- 279	- 239
Resultaat	22.541	26.559	24.247

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Lasten	Bedrag	V/N
Bijdrage SED, zie toelichting op programma Overhead.	-133	N
kapitaallasten	63	V
Totaal van de ombuigingen en taakstellingen	1.160	V
Reserve kapitaalgoederen naar voorziening in 2021	816	V
Incidentele budgetten 2021	119	V
Coronagelden 2021	364	V
Huur noodlokalen Driespan. Hiervoor is in 2022 geen budget meer nodig	167	V
Afschaffing woonlastenfonds	38	V
Bijstellingen WMO, waaronder de uitvoering van de controle op de wet langdurige zorg indicaties	32	V
Verbouwingskosten Sporthal De Drecht	-204	N
Overige verschillen	8	V
Totaal lasten	2.430	V

Baten	Bedrag	V/N
Incidentele budgetten 2021	20	N
In 2021 uitgevoerde afroaming regionale reserve MOBW en beschermd wonen	100	N
Bijstelling eigen bijdrage op basis van de rapportage CAK	76	N
Bijgestelde bijdrage BUIG	-55	V
Overige verschillen	-6	V
Totaal baten	135	N

Per saldo een voordeel van	2.295	V
-----------------------------------	--------------	----------

Milieu

Portefeuillehouder: E. Heutink

Inleiding

Dit programma omvat de taakvelden:

- Afval
- Klimaat en Duurzaamheid
- Milieubeheer
- Riolering
- Begraafplaatsen

In het Raadsbrede Akkoord is opgenomen dat duurzaamheid de kern van het gemeentelijk beleid dient te zijn. In dit programma zijn vanuit dit akkoord in het hoofdstuk "Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen" onder andere beleidsvoornemens voor 2021 geformuleerd om afvalinzameling op zo 'n wijze te organiseren dat sprake is van balans tussen hygiëne, gebruiksgemak, milieurendement en esthetiek.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Afval en Circulaire economie

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Uitvoeringsprogramma: Optimale afvalinzameling	Een juiste afweging van kosten, service en milieurendement	Uitwerking en uitvoering geven aan het Recycleplan
Uitvoeringsprogramma: Duurzame economie van grondstoffen.	Bijdrage leveren aan optimaal gebruik van grondstoffen en hulpbronnen.	Circulaire economie opnemen bij aanbesteding, deeleconomie en kennisdelen.

Klimaat en Duurzaamheid

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Uitvoeringsprogramma: Vormgeven aan de energietransitie SED	Transitie van aardgas naar andere warmtebronnen	Opstellen van wijk uitvoeringsplan(nen)
		Onderzoek naar de mogelijkheden van Geothermie. Regionaal oppakken (UP).
	Verduurzamen van eigen organisatie	Verduurzamen van enkele (nog door de raad vast te stellen) gemeentelijke gebouwen
	Verhogen van het opwekken van duurzame energie	Concretiseren van de zoekgebieden uit de RES 1.0 met betrokken partijen (participatie)
	Verduurzamen en besparen van energie	Uitvoeren Uitvoerings-programma Energieneutraal WF (Onderdeel van het Pact van WF) Verduurzamingscampagnes woningen (i.s.m. Duurzaam Bouwloket)

Klimaatadaptatie

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Vorbereiding op de consequenties van de klimaatverandering. Voldoen aan doelstellingen Nationaal Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie	Voorkomen (gevolgen van) wateroverlast en droogte.	Invulling geven aan het uitvoeringsprogramma voor ruimtelijke klimaatadaptatie (UP, bijgesteld planjaar)

Milieubeheer

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Voorkomen onaanvaardbare milieurisico's	Bedrijven voldoen aan de milieuregels en leven deze na.	Uitvoering geven aan de VTH-strategie milieutaken Goed opdrachtgeverschap Omgevingsdienst NHN

Riolering

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Voldoen aan zorgplichten op het gebied van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.	Doelmatig beheer van afvalwater, overtollig grondwater en regenwater	Acties uitvoeren conform het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) Enkhuizen

Begraafplaatsen

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
De begraafplaatsen, op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.	Een begraafplaats met een hoog onderhoudsniveau en een serene uitstraling.	Uitvoering geven aan de benodigde onderhoudswerkzaamheden.

Indicatoren

Verplichte indicatoren

	Eenheid	Bron	Meest recent
Omvang huishoudelijk afval	Kg/inwoner	CBS	2019: 181
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	2019: 8,8%

Met wie werken wij samen?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Afvalbeheer Westfriesland (voorheen CAW)
- NV HVC
- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	4.340	4.755	4.535
Totaal baten	- 5.016	- 5.215	- 5.431
Saldo van baten en lasten	- 676	- 460	- 896
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	- 1	0
Resultaat	-676	- 461	- 896

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Lasten	Bedrag	V/N
Bijdrage SED; zie toelichting op programma Overhead, onderdeel "wat mag het kosten"	42	N
Riolering	68	N
Incidentele budgetten 2021	332	V
Overig	17	N
Totaal lasten	220	V

Baten	Bedrag	V/N
Riolering	37	V
Afvalinzameling	175	V
Overig	4	V
Totaal baten	216	V

Per saldo een voordeel van	436	V
-----------------------------------	------------	----------

Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling

Portefeuillehouder: E. Heutink

Inleiding

Met het programma voor deze beleidsvelden beoogt de gemeente Enkhuizen een evenwichtig en duurzaam kader te geven voor de inrichting en het gebruik van de ruimte.

Voor de huidige en toekomstige inwoners zal naar verwachting het geactualiseerde beleid leiden tot een uitkomst waarbij het aantal woningen en de gewenste kwaliteit passend is en aansluit bij hun behoefte. Hierbij is speciale aandacht voor kwetsbare groepen.

In het Raadsbrede Akkoord zijn onderwerpen benoemd waarvoor in de periode 2018-2021 initiatieven van het college worden verwacht. Hiermee komen we, in samenwerking met de regio, tot een toekomstbestendige woningvoorraad die aansluit op de behoefte. Hiermee wordt tevens voorzien in voldoende betaalbare huisvesting voor jongeren (zowel huur als koop).

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Doelstelling	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Toekomstbestendige woningvoorraad tot stand brengen	Realiseren van aanvullingen die zorgen voor een evenwichtige woningvoorraad op de lange termijn van en voor woningzoekenden in de gemeente.	Het uitleggebied GWW gefaseerd bouwrijp maken voor de feitelijke woningbouw. De herontwikkeling van de Bloemenbuurt faciliteren.
		Potentiële (uitleg)locaties in beeld brengen.
	Uitvoeringsprogramma: Realiseren van betaalbare huisvesting voor jongeren in zowel huur- als koopsector.	Faciliteren van Tiny Houses en zoeken naar aanvullende woonproducten om deze groep te bedienen.
Een evenwichtige en duurzame ruimtelijke ontwikkeling van Enkhuizen	Actueel planologisch kader.	In 2021 is deplanologische procedure afgerond voor het bestemmingsplan (uitwerking) van Gommerwijk-West-West en de werkzaamheden voor het bouwrijp maken voorbereid in 2022.
		Verkenning planologische woningbouw mogelijkheden van het gebied Westeinde-zuid.
		Planologische procedure voor de herontwikkelings-locatie Bierkade, Zilverstraat en Hoogstraat.
		Planologische procedure voor de herontwikkeling van de Bloemenbuurt.

	Vergunningverlening	In 2021 worden naar verwachting ca. 100 Omgevingsvergunningen verleend, die voor het grootste deel betrekking hebben op kleine bouwactiviteiten waarbij soms ook toestemming wordt verleend om af te wijken van de regels uit het bestemmingsplan.
		Voor GWW verwachten we in 2022 voor de eerste fase omgevingsvergunningen voor woningbouw te verlenen.
	Welstandsbeoordeling	Bouwplannen worden door welstand-commissie getoetst aan redelijke eisen van welstand
Vaststellen omgevingsvisie	Vaststellen van integrale visie op de fysieke omgeving van Enkhuizen tot 2035	Samen met inwoners, bedrijven en instellingen een omgevingsvisie opstellen
Implementatie Omgevingswet	Vanaf de inwerkingtreding van de omgevingswet, overeenkomstig de wet werken	Uitvoeren lopend implementatietraject (samen met Stede Broec en Drechterland)

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2020: 227
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2020: 4
Demografische druk	%	CBS	2021: 76,5%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2021: 707
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2021: 832

Met wie werken wij samen?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regeling:

- Archeologie Westfriese Gemeenten

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	2.002	2.136	1.659
Totaal baten	- 473	- 484	- 491
Saldo van baten en lasten	1.529	1.651	1.161
Toevoeging aan reserves	19	0	0
Onttrekking aan reserves	-229	- 829	0
Resultaat	1.319	823	1.161

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Lasten	Bedrag	V/N
Bijdrage SED; zie toelichting op programma Overhead, onderdeel "wat mag het kosten"	119	N
Incidentele budgetten 2021	602	V
Overige verschillen	6	N
Totaal lasten	477	V

Baten	Bedrag	V/N
Overige verschillen	6	V
Totaal baten	6	V

Per saldo een voordeel van	483	V
-----------------------------------	------------	----------

Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Onder dit hoofdstuk vallen de baten en lasten die samenhangen met:

- lokale heffingen (OZB), bestedingen niet gebonden;
- algemene uitkering;
- dividend;
- nutsbedrijven;
- financiering
- onvoorzien

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Algemene dekkingsmiddelen						
Lokale heffingen	3.774	4.469	5.199	5.796	5.873	5.872
Algemene uitkering	34.072	34.465	34.061	33.987	34.346	34.940
AU; stelpost BCF	0	42	100	100	100	100
AU; stelpost jeugd	0	528	1.404	1.105	1.021	921
AU; stelpost Voogdij 18+	0	238	238	259	259	259
Dividend	324	360	472	472	472	472
Nutsbedrijven	64	55	55	55	55	55
Financiering	0	90	0	0	0	0
Overige baten/lasten	77	6	6	-303	-303	-304
Lasten onvoorziene uitgaven	0	-25	-25	-25	-25	-25
Totaal	38.311	40.228	41.510	41.446	41.798	42.290

Lokale heffingen

Lokale heffingen bestaan uit gebonden en niet gebonden heffingen.

Gebonden heffingen zijn niet vrij aanwendbaar en mogen maximaal kostendekkend worden geheven, zoals de afvalstoffenheffing en rioolheffing. Deze heffingen worden verantwoord op het programma waar ook de kosten worden gemaakt.

De niet gebonden heffingen zijn Onroerende Zaak Belasting (OZB), toeristenbelasting, forensenbelasting, vermoedelijkhedenretributie en precariobelasting. Deze belastingen zijn vrij aanwendbaar. Ook de baten inzake dwanginvordering worden in deze post meegenomen.

Het bedrag aan lokale heffingen in het overzicht hierboven is de netto verantwoording van de opbrengst (baten minus lasten). Dit wijkt af van de tabel in de paragraaf lokale heffingen waar alleen de baten zijn verantwoord.

In de OZB is een indexatie van 1,4% opgenomen. Daarnaast is conform het raadsbesluit van 10 november 2020 in 2022 en 2023 ieder jaar een verhoging van de opbrengst van 8% meegenomen.

Bij de gebonden heffingen is een cumulatieve indexatie van 1,4% per jaar toegepast, zoals opgenomen in de uitgangspunten in de Kadernota 2022-2025. Daarnaast is in 2022 en 2023

ieder jaar een verhoging van 10% opgenomen voor de opbrengsten toeristenbelasting, precarioheffing en forensenbelasting overeenkomstig eerder geformuleerd beleid.

Algemene uitkering

In de begroting 2022 is een bedrag van € 35.802.000 opgenomen voor de algemene uitkering.

De algemene uitkering in deze begroting is gebaseerd op de Meicirculaire 2021.

In de Meicirculaire 2021 wordt vanaf 2022 een korting op de algemene uitkering van € 688.000 toegepast op de maatstaf Voogdij 18+ als gevolg van een wetswijziging in het woonplaatsbeginsel: vanaf 2022 is niet de woonplaats van ouders of voogd bepalend, maar de woonplaats van de cliënt.

Op basis van een advies van een arbitragecommissie (de "commissie van Wijzen") heeft het Rijk -vooruitlopend op bevestiging daarvan door het nieuwe kabinet- besloten om extra middelen beschikbaar te stellen ter compensatie van de gestegen kosten in de jeugdzorg.

Voor Enkhuizen betekent dit het volgende:

Extra middelen jeugdzorg	2022	2023	2024	2025
Oordeel commissie van Wijzen (arbitragecommissie)	1.614	1.451	1.365	1.258
"Toegestaan" om in de raming op te nemen:	100%	75%	75%	75%
Toegestane Stelpost 100% in 2022 en vanaf 2023 (75%)	1.614	1.091	1.024	944
Reeds verwerkt voor 2022 in Sept.circulaire 2020	300			
Nog te verwerken (bedragen x € 1.000.000)	1.314	1.091	1.024	944
Voor Enkhuizen (1 mln AU = € 1.250 voor EH)	1.642.500	1.363.750	1.280.000	1.180.000
reeds opgenomen stelpost (Kadernota 2021 - 2024)		-375.000	-375.000	-375.000
reeds opgenomen middelen in Kadernota 2021-2025	-766.000	-766.000	-766.000	-766.000
bij te ramen	876.500	222.750	139.000	39.000

Daar het nieuwe kabinet deze 'toezeggingen' nog moet bevestigen heeft het IPO (Interprovinciaal overleg, financieel toezichthouder op de gemeenten) ingestemd met raming van deze inkomsten voor 100% in 2022 en 75% voor de jaren daarna.

Daar de raad van Enkhuizen -vooruitlopend op compensatie in dit kader door het Rijk- reeds eerder middelen geraamd (375k structureel in Kadernota 2021-2024 en 766k structureel in Kadernota 2021-2025) wordt nu in 2022 nog 877k bijgeraamd, in 2023 223k, in 2024 139k en in 2024 nog 39k.

Stelpost BTW compensatiefonds (BCF)

Het Btw-compensatiefonds (BCF) is ingevoerd in 2003. Gemeenten kunnen (een groot deel van) hun BTW kosten declareren bij het Btw-compensatiefonds. Doel van deze maatregel is om het inbesteden (geen BTW) en uitbesteden (wel BTW) bij gemeenten budgettair gelijk te schakelen. Het BCF is bij de start gevoed vanuit het gemeentefonds. In de septembercirculaire 2013 is met ingang van het uitkeringsjaar 2015 een plafond ingesteld voor het Btw-compensatiefonds (BCF). Dat werk als volgt. Er wordt een plafond ingesteld dat qua hoogte meegroeit met de normeringsmethodiek. Als de gemeenten onder het plafond blijven wordt de onderschrijding toegevoegd aan het gemeentefonds. Bij een overschrijding wordt een bedrag ter grootte van de overschrijding onttrokken aan het gemeentefonds. In de raming algemene uitkering houden we -op basis van de afrekening 2020- rekening met een onderschrijding van het BCF plafond (en dus een toevoeging aan de algemene uitkering) van € 100.000.

Dividend

	Boekwaarde	Begrote inkomsten
163 Aandelen Stadsherstel	7.000	geen
130.650 aandelen BNG	296.000	372.000
124.198 aandelen Alliander	66.000	100.000
810 aandelen Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	1.000	geen

In 2021 vindt de overdracht plaats van de aandelen HVC naar de gemeenten. Bedragen zijn bij het opmaken van de begroting nog niet bekend

Nutsbedrijven	Begrote inkomsten
Garantstelling HVC	55.000

Financiering	Boekwaarde	Begrote rente
<i>Van grootboek nationale schuld wordt jaarlijks rente ontvangen op uitstaande obligaties</i>		
Grootboekinschrijving 2,5%	58.000	1.455
Grootboekinschrijving 3,0%	2.000	67

Financiering

De Gemeente Enkhuizen heeft per 1 januari 2022 voor een bedrag van € 38.575.000 aan langlopende leningen aangetrokken, waarvan € 4.199.000 in 2022 wordt afgelost. De hiermee gepaard gaande rentelasten bedragen € 655.000, inclusief de rentekosten ad € 162.000 van in 2022 aan te trekken langlopende financiering voor een bedrag van € 10.800.000. Wat niet wordt gefinancierd met langlopende leningen, wordt betaald met kortlopende leningen en rekening-courant krediet. De rentelast van deze kortlopende financiering bedraagt € 17.000. In onze gemeente hanteren wij het systeem van 'totaalfinanciering', dat wil zeggen dat niet per investering geld wordt aangetrokken, maar leningen worden afgesloten op basis van de totale financieringsbehoefte. De totale netto financieringslasten worden via het renteomslagpercentage aan de producten toegerekend op basis van de investeringen voor die producten. Overeenkomstig de aanbeveling van de commissie BBV wordt er in de begroting geen rekening gehouden met een rentevergoeding over het eigen vermogen.

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Alliander N.V.
- Bank Nederlandse Gemeenten

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Overhead

Inleiding

Overhead moet centraal begroot en verantwoord worden in de begroting en in de jaarstukken. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primair proces. Enkele voorbeelden zijn: leidinggevenden primaire proces, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken, bestuurs-ondersteuning, facilitaire zaken, ICT, huisvesting en financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie.

Het uitgangspunt is dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taakvelden/activiteiten. In het BBV worden baten en lasten van overhead niet onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld.

In onderstaand overzicht wordt weergegeven hoe het bedrag voor overhead in 2021 is opgebouwd:

Communicatie

We vertalen gemeentelijk beleid naar een heldere boodschap/uitleg voor inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers. Deze boodschap verspreiden we via allerlei laagdrempelige kanalen zoals:

- social media
- onze uitingen via de regionale pers
- gemeentenieuws in huis-aan-huis krant
- gemeentelijke website
- digitale nieuwsbrief
- gemeentegids

De gemeente betreft inwoners op verschillende manieren bij besluitvorming, bijvoorbeeld met enquêtes, bewonersbijeenkomsten of interactieve beleidsvorming. In 2021 zijn we gestart met online participatie voor de Omgevingsvisie. We zetten deze werkwijze in 2022 voort bij andere projecten. We voeren in 2022 het social mediabeleid van 2021 verder uit en optimaliseren de vernieuwde website.

Met wie werken we samen?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regeling:

- SSC DeSom

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Overhead	5.270	6.156	5.666
Wet openbare overhead			96
Huisvesting		170	254
ICT DeSom		58	40
Ondersteuning organisatie	613	187	128
Communicatie	62	78	67
Juridische zaken	46	28	28
Algemene kosten bedrijfsvoering	241	333	304
Totaal lasten	6.232	7.010	6.583
Huisvesting		-21	-21
Algemene kosten bedrijfsvoering	-5	-3	-2
Totaal baten	-5	-24	-23
Saldo van baten en lasten	6.227	6.986	6.560

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	6.231	7.010	6.583
Totaal baten	- 5	- 24	- 23
Saldo van baten en lasten	6.226	6.986	6.560
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat	6.226	6.986	6.560

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Lasten	Bedrag	V/N
Lagere bijdrage SED Organisatie: zie de toelichting op de totale bijdrage in dit programma.	507	V
Wet Openbare Overheid (W.O.O.) In de Meicirculaire 2021 zijn extra middelen ontvangen in het kader van de Wet Open Overheid. Tegenover deze inkomsten, staan uitgaven voor hetzelfde bedrag.	96	N
Gemeentesecretaris; voor de inhuur van de gemeentesecretaris is in 2021 incidenteel een bedrag opgenomen van € 60.000. Momenteel wordt er gewerkt aan de invulling van deze vacature, zodat naar verwachting deze kosten in 2022 komen te vervallen.	60	V
Bijdrage De Som	18	V
Huisvesting; een budgettair neutraal nadeel van € 131.000 dat wordt veroorzaakt door de verschuiving van de huisvestingskosten van programma 4 Economie naar Overhead. Daarnaast ontstaat een voordeel van € 55.000 als gevolg van incidentele kosten beveiliging i.v.m. Coronamaatregelen in 2021	76	N
Overige verschillen	14	V
Totaal lasten	427	V

Baten	Bedrag	V/N
Overige verschillen	1	N
Totaal baten	1	N

Per saldo een voordeel van	426	V
-----------------------------------	------------	----------

Analyse verschillen Bijdrage SED Organisatie

De toerekening van de totale bijdrage aan de SED Organisatie over de programma 's wordt bepaald door de toerekening aan de programma 's in de laatst vastgestelde jaarrekening. De toerekening in de Begroting 2021 is gebaseerd op de procentuele toerekening in de Jaarrekening 2019; de toerekening op de programma 's in de Begroting 2022 is gebaseerd op de vastgestelde jaarrekening 2020.

De toerekening 2022 kan per programma verschillen van die in 2021 doordat er in 2020 (organisatorische) veranderingen hebben plaatsgevonden ten opzichte van 2019 (zoals bv. de nieuwe topstructuur), waardoor de toerekening anders wordt. Voor de totale bijdrage maakt dit niet uit, die veranderd daar niet door.

De toename van de bijdrage 2022 met 20k betreft de toename van de SED Begroting 2022 ten opzichte van de ramingen 2021 (inclusief de toename € 1,5 miljoen salariskosten in 2021).

Bijdrage SED per programma	2021	2022	verschil
OVERHEAD	6.064	5.557	507
BESTUUR EN ONDERSTEUNING	354	358	-4
VEILIGHEID	304	349	-46
BEHEER OPENBARE RUIMTE	1.152	1.195	-43
ECONOMIE	838	994	-156
SAMENLEVING	2.740	2.873	-133
MILIEU	418	461	-42
VOLKSHUISVESTING EN RO	1.269	1.388	-119
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	185	170	15
	13.325	13.345	-20

Vennootschapsbelasting

Voor het jaar 2022 wordt rekening gehouden met een nihil last. Met een deel van de activiteiten wordt geen onderneming gedreven doordat niet wordt voldaan aan één of meerdere ondernemingscriteria. Een deel van de activiteiten wordt wel als ondernemersactiviteit gezien. Het resultaat behaald van de meeste van deze activiteiten is echter vrijgesteld van belastingen. Indien de Belastingdienst van mening is dat de vrijstelling niet van toepassing is, dan is de gemeente wel belasting verschuldigd. De Vpb-last van resultaten uit de grondexploitaties wordt bij de jaarrekening berekend. Het verschuldigde bedrag zal naar verwachting gering zijn en zal niet leiden tot een materiële last voor de gemeente.

Onvoorzien

De post onvoorzien wordt in de begroting opgenomen voor uitgaven waarmee tijdens het opmaken van de begroting (in de zomer) geen rekening kon worden gehouden. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag van € 25.000 opgenomen.

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan de inwoners en bedrijven mag opleggen. De raad bepaalt welke van die heffingen daadwerkelijk worden geheven.

De gemeente Enkhuizen kent de volgende lokale heffingen:

- belastingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Hiertoe behoren de onroerendezaakbelastingen (OZB), toeristenbelasting en precariobelasting.
- belastingen om kosten mee te verhalen: de heffingen en rechten. De opbrengst is niet vrij besteedbaar, maar is gerelateerd aan de betreffende gemeentelijke zorgplicht of specifieke dienstverlening. Hiertoe behoren de rioolheffing, afvalstoffenheffing, secretarieleges, leges omgevingsvergunningen, begrafenisrechten, marktgelden, havengelden, reinigingsrechten en gemakkelikhedenretributie.

De paragraaf lokale heffingen bevat op grond van artikel 10 BBV ten minste:

- de geraamde inkomsten
- het beleid ten aanzien van lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Geraamde inkomsten

In de onderstaande tabel staan de verwachte opbrengsten van de lokale heffingen in 2022. Het totaal aan opbrengsten van belastingen en heffingen bedraagt € 12,3 miljoen in 2022.

Belastingen	Begroting 2021	Begroting 2022
Onroerende-zaakbelastingen op woningen (eigenaren)	2.056	2.252
Onroerende-zaakbelastingen op niet-woningen (eigenaren)	1.329	1.455
Onroerende-zaakbelastingen op niet-woningen (gebruikers)	927	1.015
Roerende-zaakbelasting	2	2
Precariobelasting	50	56
Forensenbelasting	92	99
Toeristenbelasting	427	472
Totaal	4.887	5.350

Heffingen	Begroting 2021	Begroting 2022
Secretarieleges	219	218
Leges omgevingsvergunningen	414	462
Begrafenisrechten	238	207
Rioolheffing	1.765	1.802
Parkeervergunningen	153	155
Afvalstoffenheffing	3.147	3.308
Staangelden markten	12	12
Haven- en liggelden	554	621
Overige heffingen	70	71
Vermakelijkhedenretributie	132	137
Totaal	6.704	6.993

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

In deze begroting is het gematigde beleid voortgezet. In algemene zin komt het er op neer dat jaarlijks een stijgingspercentage wordt doorgevoerd ter grootte van het inflatiepercentage. Dit is in 2021 bepaald op een stijging van 1,4%. Wel wordt er in de meerjarenraming rekening gehouden met de resultaten van de ombuigingen met betrekking tot de gemeentelijke belastingen. De tarieven van 2022 zijn niet in deze begroting opgenomen. Dat komt omdat de vaststelling van de begroting in november plaatsvindt en het vaststellen van de tarieven in december van dit jaar.

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB wordt geheven van onroerende zaken, die binnen de gemeente zijn gelegen. Dit gaat om een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting op niet-woningen (dit zijn vooral kantoor- en bedrijfspanden) en een eigenarenbelasting op woningen.

De tarieven voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) worden berekend naar een percentage van de WOZ waarde van het onroerend goed in de gemeente. Bij het bepalen van dit tarief wordt een relatie gelegd met de waardeontwikkeling van het onroerend goed. Voor de onroerendezaakbelastingen geldt als uitgangspunt dat de opbrengsten stijgen met 8% (exclusief inflatiecorrectie).

De waarderingsgrondslag voor de OZB-aanslagen van 2022 is de WOZ-peildatum 1-1-2021. Op basis van de prognoses van het taxatiebureau is de verwachting dat de waardeontwikkeling van woningen 11 % bedraagt. Voor niet- woningen wordt uitgegaan van een marktontwikkeling van -2,5%. Om uit te komen op de door de raad vastgestelde opbrengstenstijging worden de tarieven per heffingseenheid aangepast.

Roerende-zaakbelasting

Deze belasting wordt geheven over de waarde van roerende woon- en bedrijfsruimten gelijk aan de belasting die wordt geheven over de waarde van onroerende woon- en bedrijfsruimten (de OZB). Daarom wordt deze belasting ook wel Roerende-zaakbelasting (RZB) genoemd. Omdat deze belasting zorgt voor een gelijke behandeling van woon- en bedrijfsruimten (ongeacht of deze roerend dan wel onroerend zijn) ligt het voor de hand dat voor deze belasting dezelfde tarifiering geldt als voor de OZB. Ook hierbij wordt het tarief vastgesteld als een percentage van de waarde.

Precariobelasting

Voor het belastingjaar 2021 is besloten deze niet te heffen. Voor 2022 wordt deze opnieuw aangeboden aan de raad om de opgenomen opbrengsten te kunnen genereren.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is bedoeld om mensen die wel gebruik maken van de gemeente maar geen inwoner zijn, mee te laten betalen aan de gemeentelijke voorzieningen. De inkomsten die gegenereerd worden uit de heffing komen ten gunste van de algemene middelen. In Enkhuizen is ervoor gekozen om (een deel van) de inkomsten te gebruiken om het voorzieningenniveau voor de toeristen te handhaven.

De belasting wordt geheven van degene die verblijf biedt. De aanbieder kan dit bij degene die overnacht in rekening brengen. De gemeente probeert op alle mogelijke wijze alle aanbieders in de gemeente te bereiken en in de toeristenbelasting te betrekken. Zo vragen wij gegevens op bij de VVV en zijn wij afnemers van het boekje Vrienden op de fiets. Ook wordt de plaatselijke krant doorgenomen, zoeken we op internet en wordt er regelmatig een rondje door de stad gefietst.

Als uitgangspunt geldt dat de opbrengsten in 2022 met 10% (exclusief inflatiecorrectie) stijgen.

Leges

Leges zijn betalingen aan de gemeente waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die gemeente tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat moet worden betaald aan de gemeente voor het gebruik van hun diensten of producten. De leges worden geheven van de aanvrager van de dienst dan wel van degene ten behoeve aan wie de dienst is verleend.

De leges mogen per titel maximaal 100% kostendekkend zijn. Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de leges. In de Kadernota 2020 is het uitgangspunt geformuleerd dat deze 100% kostendekkend zijn.

Titel 1 Algemene dienstverlening			Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	51.695	72.631	140,50%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten	86.570	57.372	66,27%
hoofdstuk	3	Rijbewijs	88.016	70.854	80,50%
hoofdstuk	4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	9.746	5.513	56,57%
hoofdstuk	9	Overige publiekszaken	10.346	7.891	76,27%
hoofdstuk	16	Kansspelen	4.532	2.727	60,17%
hoofdstuk	17	Kinderopvang	3.400	3.952	116,24%
hoofdstuk	18	AVOI	17.890	15.793	88,28%
Kostendekking Titel 1			272.195	236.733	86,97%

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	469.860	462.333	98,40%
hoofdstuk	10	Reclame	0	0	#DEEL/0!
Kostendekking Titel 2			469.860	462.333	98,40%

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk	1	Horeca	14.957	20.281	135,60%
hoofdstuk	2	Organiseren evenementen of markten	69.119	9.648	13,96%
Kostendekking Titel 3			84.076	29.929	35,60%

*Samenvatting titel
1,2 en 3*

Recapitulatie Titel 1,2 en 3			Lasten	Baten	Dekking
Kostendekkendheid Titel 1			272.195	236.733	86,97%
Kostendekkendheid Titel 2			469.860	462.333	98,40%
Kostendekkendheid Titel 3			84.076	29.929	35,60%
Kostendekkendheid totale tarieventabel			826.131	728.995	88,24%

Begraafplaatsrechten

Grafrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor door de gemeente verleende diensten in verband met de begraafplaats. Daarbij mogen de baten niet hoger zijn dan de kosten. Het tarief mag maximaal 100% kostendekkend zijn.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De uitgangspunten voor de heffing zijn het GRP (Gemeentelijk Riolerings Plan) en volledige kostendekking.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen met betrekking tot de kostendekkendheid van de rioolheffing:

Bedragen * € 1.000	2022
Kosten riolering	1.431
Inkomsten riolering (exclusief heffingen)	4
Netto kosten riolering	1.427
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	186
BTW	185
Totale kosten	1.798
Opbrengst heffingen	1.802
Dekking	100%

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn afhankelijk van de kosten die voortkomen uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met HVC en de overige activiteiten, zoals beleidsontwikkeling en inningskosten, die geheel of gedeeltelijk zijn toe te wijzen aan de zorgplicht voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Tevens wordt rekening gehouden met de doorwerking van het BTW-compensatiefonds. Er wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid. In de nog separaat vast te stellen Verordening afvalstoffenheffing Enkhuizen 2021 worden de definitieve tarieven opgenomen.

Bedragen * € 1.000	2022
Kosten afvalinzameling	2.563.000
Inkomsten afvalinzameling (exclusief heffingen)	89.000
Netto kosten afvalinzameling	2.474.000
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	90.000
BTW	456.000
Overige toe te rekenen kosten	320.000
Totale kosten	3.340.000
Opbrengst heffingen	3.329.000
Dekking	100%

Reinigingsrecht

Een bedrijf betaalt reinigingsrecht wanneer met huisvuil vergelijkbaar bedrijfsafval aan de straat wordt gezet of in (haven)containers wordt aangeboden. Vrijstelling van deze heffing wordt alleen verleend op verzoek en wanneer wordt aangetoond dat het bedrijf zelf zorgdraagt voor de afvoer van afval dan wel een overeenkomst heeft met een afvalinzamelaar.

Bedrijfsafval wordt niet opgehaald door HVC met uitzondering van het gebied in de gemeente waar het huisvuil in zakken wordt aangeboden. Wel is het bedrijfsafval beperkt tot het zogenaamde KWD (kantoor, winkel en detailhandel) afval wat in samenstelling en hoeveelheid overeenkomt met huishoudelijk afval.

Door HVC wordt bij het ophalen van het huisvuil gecontroleerd op het onjuist aanbieden van bedrijfsafval. Bij een overtreding wordt in overleg met de gemeente gehandhaafd.

Marktgelden

Voor het innemen van een standplaats om daarop zaken of voorwerpen te plaatsen, uit te stallen of te verkopen tijdens de weekmarkt, jaarmarkten, braderieën, themamarkten of andere evenementen worden onder de naam 'marktgelden' rechten geheven.

Haven- en liggelden

Onder de naam 'havengelden' worden rechten geheven voor het gebruik van de haven, door vaartuigen niet zijnde woonschepen. Onder de naam 'liggelden' worden rechten geheven voor het innemen van een ligplaats door woonschepen. Als uitgangspunt geldt dat de opbrengsten in 2022 met 10% (exclusief inflatiecorrectie) stijgen.

Vermakelijkhedenretributie

Met deze retributie wordt een bijdrage gevraagd aan organisaties die vermaak bieden voor de voorzieningen die de gemeente treft voor de bezoekers van de vermakelijkheid. De gemeente ontvangt namelijk voor toeristen geen bijdrage via de Algemene uitkering. Voor overnachtende toeristen is een toeristenbelasting ingevoerd.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven van degene die voor zichzelf of voor zijn gezin meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning beschikbaar houdt zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben. Onder gemeubileerde woningen vallen ook zomerhuisjes, chalets en caravans. Als uitgangspunt geldt dat de opbrengsten in 2022 met 10% (exclusief inflatiecorrectie) stijgen.

Een aanduiding van de lokale lastendruk

Het Coelo (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) heeft de cijfers van de gemeentelijke belastingdruk voor 2021 bekendgemaakt. Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de bedragen die huishoudens betalen aan OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in Nederland bedraagt € 811.

Onderstaande tabel laat zien wat de gemiddelde bruto woonlasten van de omringende gemeenten zijn. De gemeente met de hoogste gemiddelde lastendruk staat bovenaan.

Rangorde	Gemeente	Bruto woonlasten eenpersoonshuishouden		Bruto woonlasten meerpersoonshuishouden	
		2021	2020	2021	2020
1	Koggenland	€ 608	€ 582	€ 692	€ 663
2	Hoorn	€ 623	€ 645	€ 702	€ 733
3	Enkhuizen	€ 707	€ 654	€ 832	€ 774
4	Drechterland	€ 716	€ 681	€ 801	€ 786
5	Medemblik	€ 702	€ 680	€ 810	€ 763
6	Opmeer	€ 874	€ 736	€ 977	€ 833
7	Stede Broec	€ 800	€ 800	€ 922	€ 920

Conclusie

Uit deze cijfers blijkt dat de gemeente voor deze regio een bovengemiddelde lastendruk kent en net boven het Nederlandse gemiddelde zit.

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

Systematiek kwijtscheldingsberekening

Voor beantwoording van de vraag of een belastingschuldige voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking komt, vindt een vermogens- en een inkomenstoets plaats. Met de vermogenstoets wordt bekeken of er op het moment van de aanvraag voldoende middelen (bezittingen) aanwezig zijn om de openstaande belastingschuld te betalen. Zijn deze middelen aanwezig, dan wordt geen kwijtschelding verleend. Ontbreken deze middelen of zijn deze onvoldoende, dan wordt met de inkomenstoets gekeken of er in de nabije toekomst alsnog betalingscapaciteit ontstaat waaruit de belastingschuld kan worden voldaan.

Samenwerking

De gemeente heeft voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken een samenwerkingsverband gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Indien iemand in aanmerking wil komen of denkt te komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen of waterschapsbelastingen, kan worden volstaan met het indienen van een kwijtscheldingsverzoek bij één van deze twee organisaties. De organisatie waar het verzoek wordt ingediend, zorgt ervoor dat het verzoek tevens bij de andere organisatie wordt behandeld.

Wat kan worden kwijtgescholden?

De gecombineerde belastingaanslag (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) komt in aanmerking voor kwijtschelding. Hieraan verwante kosten, zoals aanmanings- en dwangbevelkosten, kunnen eveneens worden kwijtgescholden. Grafrechten komen ook in aanmerking voor kwijtschelding.

Raming hoogte kwijtschelding

In 2022 wordt rekening gehouden met € 198.000 aan kwijtschelding voor OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn er nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in deze paragraaf aan de orde.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit:

- de onbenutte belastingcapaciteit
- onvoorzien
- vrij aanwendbare reserves
- stille reserves

Berekening weerstandscapaciteit

Onbenutte belastingcapaciteit	€ 750
Onvoorzien	€ 25
Totaal structureel	€ 775
 Vrij aanwendbare reserves	 € 4.207
Stille reserves	€ 0
Totaal incidenteel	€ 4.207
 Totale weerstandscapaciteit	 € 4.982

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. In de onderstaande tabel is bij benadering de onbenutte belastingcapaciteit aangegeven. Er is voor gekozen het verschil in percentage te vermenigvuldigen met de geschatte WOZ-waarde van woningen + de WOZ-waarde van niet-woningen.

OZB-percentage van de Woz-waarde voor toelating art.12	0,1800%
Werkelijk gewogen OZB-percentage van de Woz-waarde gemeente	0,1534%
Vershil	0,0266%
Onbenutte belastingcapaciteit (in euro's)	750.000

Post onvoorzien

Jaarlijks wordt een bedrag van € 25.000 voor onvoorziene uitgaven opgenomen.

Vrij aanwendbare reserves

Alleen de algemene reserves worden gekwalificeerd als vrij aanwendbaar en worden meegenomen in de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit. Eerder werden ook de bestemmingsreserves waarvan de raad de bestemming vrijelijk kan wijzigen meegerekend. Volgens het nieuwe toezichtkader van de provincie is dat niet meer toegestaan omdat de raad aan deze reserves een bestemming heeft gegeven. Hierdoor zijn deze reserves in de ogen van de toezichthouder niet vrij besteedbaar.

De stand van de algemene reserves per 31-12-2022 is € 4.207.000.

Stille reserves

Stille reserves hebben te maken met activa die te laag of tegen nul euro zijn gewaardeerd. De stille reserves maken alleen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn, verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast. De stille reserves waarderen wij praktisch gezien op € 0.

Risicomanagement

Aanleiding en achtergrond

De gemeente voert een actief beleid op de beheersing van de risico's die we gezamenlijk lopen. Door een scherp inzicht in de actuele risico's worden de betrokken partijen in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen.

Het uitgangspunt voor de deelnemende gemeentes in de SED organisatie is dat de gemeenschappelijke regeling de rekeningresultaten volledig afwikkelt op de deelnemende gemeenten. De gemeenschappelijke regeling kent, als beschikbare weerstandscapaciteit, geen reserves. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit kan alleen de post onvoorzien worden meegenomen. Indien zich dus tegenvallers voordoen die niet kunnen worden opgevangen in de reguliere begroting of uit de post onvoorzien komen deze tegenvallers ten laste van de gemeenten. In evenredigheid van de verdeelsleutel dient deze benodigde weerstandscapaciteit meegenomen te worden in de jaarrekening van onze gemeente als risico's bij de verbonden partij.

Risico's

Volgens de toelichting op artikel 11 BBV zijn de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen de risico's die niet anderszins te ondervangen zijn. Reguliere risico's, risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen voor gevormd.

De risico's worden tweemaal per jaar geïnventariseerd met alle verantwoordelijke afdelingshoofden, teamleiders en specialisten. In de gemeentelijke begroting van 2022 zijn 15 risico's opgenomen. De bedrijfsvoeringsrisico's zijn risico's voor de SED organisatie.

Om een risico te kunnen analyseren en beoordelen worden de kans op het risico (percentage waarschijnlijkheid) en de gevolgen van het risico (impact) voor de organisatie bepaald.

De kansberekening wordt onderverdeeld in vijf niveaus.

Deze kunnen als volgt worden uitgelegd:

Klasse	Kans	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per jaar of >	90%

De klassen van impact zijn als volgt:

Klasse impact

5	=	> € 500.000
4	=	> € 100.000 < € 500.000
3	=	> € 50.000 < € 100.000
2	=	> € 25.000 < € 50.000
1	=	< € 25.000
0	=	Geen geldgevolgen

Door de kans en impact in klassen te verdelen, kunnen beide aan een score worden verbonden. Op grond van de beleidsnota worden in het risico-overzicht alleen de risico's met een score van 15 of hoger gepresenteerd. Onderaan de tabel is het totaalbedrag voor de overige risico's opgenomen. Niet alle geïnventariseerde risico's zijn terug te vinden in de tabel. Sommige risico's hebben geen directe financiële consequenties, denk bijvoorbeeld aan imagoschade.

Deze risico's, geïnventariseerd medio juni 2021, met een hoge kans x effect, zijn in de onderstaande tabel nader uiteengezet. Daarbij is onderscheid gemaakt in de beschrijving van het risico en de getroffen/gewenste beheersmaatregel. De kolom daarnaast geeft het maximaal financieel gevolg in euro's. Vervolgens wordt de kans en impact weergegeven. De laatste kolom geeft inzicht in het beslag dat het risico legt op de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's met een lagere kans x effect zijn opgenomen onder 'overige risico's'.

Onderwerp	Volledige beschrijving risico	Genomen beheersmaatregel(en)	Bedrag impact	Kans op optreden	Impact	Bedrag x kans
Aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid openbare buitenruimte door incidenten in de buitenruimte (bijvoorbeeld loszittende tegels, loshangende takken, onjuiste bebording, slechte staat van onderhoud, etc.), waardoor een beroep wordt gedaan op het eigen risico. Daarnaast is er structureel sprake van ziekten en plagen in het openbaar groen.	Er zijn vastgestelde beheerplannen voor Wegen, Groen, Riolerings, Kunstwerken, Water, Beschoeiing en de speelvoorzieningen.	€ 100.000	4	4	€ 70.000
Jeugdzorg	Overschrijding op de open einde regeling Jeugdzorg, rekening houdend met het in control komen van jeugdzorgaanbieders. Daarnaast is het financiële effect van het woonplaatsbeginsel nog onbekend en wat de effecten van Covid19 zijn op de ontwikkeling en welzijn van de jeugdigen	Goede monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen en meer preventie	€ 260.000	4	4	€ 182.000
Subsidieverstrekingen	Nabetaling subsidie aan Stichting Recreatievoorzieningen Enkhuizen. Deze stichting ontvangt een subsidie voor de exploitatie van het Recreatiebad Enkhuizerstrand. De gemeente Enkhuizen staat garant voor het jaarlijkse tekort van de stichting.		€ 150.000	4	4	€ 105.000
Subsidieverstrekingen	Exploitatie tekort Hertenkamp / MEC de Witte schuur als gevolg van gewijzigde marktomstandigheden.	Extern onderzoek naar de exploitatie van het Hertenkamp	€ 162.000	5	4	€ 145.800
Uitblijven verkoop objecten	Extra onderhoudskosten door het niet (tijdig) realiseren van de verkoop/ontwikkeling van diverse objecten. Bij het opstellen van de meerjaren onderhoudsplannen is de verkoop van diverse objecten meegenomen als besparing.	Er zijn diverse panden in ontwikkeling gezet via makelaars en gesprekken gestart met sommige zittende gebruikers/huurders om interesse tot aankoop te inventariseren.	€ 100.000	4	4	€ 70.000
Onrechtmatigheid	Financieel risico, omdat de gemeenten financieel garant staan voor de GR SED.	Doornemen van de begrotingen en jaarrekeningen van de GR SED en het opnemen van de paragraaf gemeenschappelijke regelingen in de begroting en jaarrekening.	€ 150.000	4	4	€ 105.000
WMO	Overschrijding op de open einde regeling Wmo door een stijging van het aantal Wmo-meldingen.	Goede monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen.	€ 175.000	4	4	€ 122.500
IKC	De afgelopen jaren zijn er voorbereidingskosten gemaakt voor het project IKC binnenstad. In maart 2021 heeft de gemeenteraad besloten geen aanvullend krediet ter beschikking te stellen voor verdere uitvoering van dit project. Het risico bestaat dat niet alle voorbereidingskosten aan een nieuwe variant kunnen worden toegerekend. Deze kosten moeten dan te zijner tijd in één keer ten laste van het resultaat worden gebracht.	Er wordt gewerkt aan een nieuwe variant die de goedkeuring van de gemeenteraad kan krijgen	€ 1.000.000	3	5	€ 500.000
			Overige risico's € 445.000			
			SED risico doorbelasting € 457.911			
			Totaal benodigde weerstandscapaciteit € 2.203.211			

Hoewel in de begroting zo goed mogelijk wordt ingeschat wat de benodigde bedragen zijn voor de verschillende onderdelen van het Sociaal Domein, is in de laatste jaren gebleken dat de open einde regeling een groot risico met zich meebrengt. De kans en de impact vallen moeilijk separaat in te schatten, omdat ook in de financiële begroting rekening wordt gehouden met een inschatting en het deels een regulier gemeentelijk te lopen risico betreft. De bestaande reserves zijn echter vooralsnog van voldoende niveau (zie de beschikbare weerstandscapaciteit).

De bedrijfsvoering risico's, opgenomen onder de SED organisatie, zijn financieel door de verdeelsleutel (begroting 2022) bepaald en opgenomen onder het weerstandsvermogen van de gemeente Enkhuizen voor € 457.911. Voor de SED organisatie zijn deze risico's (3) opgenomen :

- Datalekken en Cybercrime
- Onrechtmatigheid door onjuiste aanbestedingsprocedure
- Het onvoldoende beschikbaar hebben van juridische kennis op de afdelingen

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 4.023.000 en de benodigde weerstandscapaciteit is € 1.982.890 (= 90% * € 2.203.211). Het ratio weerstandsvermogen is 2,02.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is er een normtabel (zie onderstaande tabel) ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de Universiteit Twente. Ons weerstandsvermogen krijgt als waardering 'uitstekend'.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Afdekken risico's

Kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente inzichtelijker te maken, schrijft het Rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Kengetallen zijn

getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

De opgenomen kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële wend- en weerbaarheid. De kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding beoordeeld worden.

Onderstaande tabel geeft de berekende kengetallen van Enkhuizen weer.

Begroting jaar 2022

Verloop van de kengetallen

Kengetallen:	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025
1. netto schuldquote					
a. zonder correctie doorgeleende gelden	101%	104%	106%	105%	104%
b. met correctie doorgeleende gelden	91%	94%	96%	96%	95%
2. solvabiliteitsratio	15%	11%	11%	11%	11%
3. structurele exploitatieruimte	1%	2%	0%	0%	0%
4. grondexploitatie	0%	0%	0%	0%	0%
5. belastingcapaciteit	107%	106%	106%	106%	106%

Het ministerie van BZK heeft onderstaande signaleringswaarden opgesteld. Hierbij is A goed, B gemiddeld en C vereist aandacht.

Specificering kengetal naar categorie	Cat. C	Cat. B	Cat. A
1. Netto schuldquote:			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	> 130 %	90 - 130 %	< 90%
b. met correctie doorgeleende gelden	> 130 %	90 - 130 %	< 90%
2. Solvabiliteitsratio	< 20%	20 - 50 %	> 50%
3. Grondexploitatie	> 35%	20 - 35 %	< 20%
4. Structurele exploitatieruimte	< 0 %	0	> 0%
5. Belastingcapaciteit	> 105 %	95 - 105 %	< 95 %

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Het zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden weer te geven als percentage van de totale baten. Hoe lager het percentage des te gunstiger en minder risicovol.

Toelichting percentages

De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90% (bron: ministerie van BZK). Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, bevindt de gemeente zich in de gevarenzone. De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Enkhuizen heeft een netto schuldquote van 104%.

Netto schuldquote: gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt 94%. Ten opzichte van de netto schuldquote is de afwijking van 10% voor de komende vrijwel jaren constant. Dit komt omdat er nauwelijks leningen aan derden worden verstrekt. Enkhuizen valt onder de signaleringswaarde van categorie B.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

Toelichting percentages

Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 30% (bron: ministerie van BZK). Volgens het ministerie van BZK wordt een solvabiliteitsratio tussen de 20% en 50% als gemiddeld beschouwd. Enkhuizen heeft in 2022 een solvabiliteitsratio van 11%. Dit percentage valt onder categorie C en verdient daarmee aandacht.

Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en is een indicatie van het risico. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt als zeer risicovol beschouwd (bron: ministerie van BZK). Hoe lager het percentage des te geringer het risico.

Toelichting percentages

De boekwaarde van de voorraad uitgedrukt in een percentage van de totale begrotingsbaten zegt niets over de terugverdienmogelijkheden. Doordat er in 2022 vrijwel geen grondexploitatie in de begroting is opgenomen komt dit percentage uit op 0% .

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Wanneer het percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Toelichting percentages

De structurele exploitatieruimte komt in 2022 hoger uit dan 0. Dit betekent dat de structurele baten hoger zijn dan structurele lasten. Er is beperkt ruimte om structurele tegenvallers op te vangen. In de jaren daarna zijn structurele inkomsten en uitgaven nagenoeg aan elkaar gelijk.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten vallen de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een belastingcapaciteit van 100% is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Een lage belastingcapaciteit houdt in dat de gemeente nog ruimte heeft om structurele baten te genereren.

Toelichting percentages

De gemeentelijke tarieven zijn iets hoger dan de landelijke tarieven. Dit betekent dat de mogelijkheid om extra baten te genereren door belastingen te verhogen, beperkter zijn dan gemiddeld.

Samenhang kengetallen

De gemeente Enkhuizen heeft volgens de opgestelde signaleringswaarden van het ministerie van BZK een gemiddelde schuldpositie. De structurele exploitatieruimte is beperkt en daalt vanaf 2023 naar nihil. Dit vraagt aandacht.

Solvabiliteit

De solvabiliteit is een punt van aandacht. De onttrekkingen aan de reserves in de afgelopen jaren hebben hun weerslag op de solvabiliteit. De omvang van het eigen vermogen is in verhouding tot de omvang van de balans, de begroting en de lopende projecten relatief klein, maar wordt voor dit moment toereikend geacht. De verwachte omzetting van de reserve onderhoud kapitaalgoederen naar een voorziening onderhoud kapitaalgoederen zal het solvabiliteitspercentage verder in negatieve zin beïnvloeden.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente is eigenaar van de openbare ruimte en heeft het ook in beheer. De openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen en civiele kunstwerken. Deze voorzieningen worden kapitaalgoederen genoemd. De kapitaalgoederen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van de kapitaalgoederen is één van de kerntaken van de gemeente.

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat op grond van artikel 11 BBV tenminste:

- wegen
- riolering
- water
- groen
- gebouwen

Van de kapitaalgoederen, bedoeld in het eerste lid, wordt aangegeven:

- a. het beleidskader
- b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
- c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Beleidsuitgangspunten

Het groot onderhoud aan de kapitaalgoederen in de gemeente Enkhuizen vindt jaarlijks plaats op basis van nut en noodzaak. Veiligheid en functionaliteit zijn daarbij belangrijke aspecten. Voor het onderhoud van rioleringen vormt het GRP (Gemeentelijk Rioleringsplan) de basis waarbij de onderhoudsmaatregelen meerjarig inzichtelijk zijn.

In oktober 2009 heeft de raad besloten dat de kapitaalgoederen worden beheerd op minimaal verantwoord niveau. Op 5 april 2016 heeft de gemeenteraad het beheerplan Kapitaalgoederen 2016-2025 vastgesteld. Dit plan is de basis voor het onderhoud in de openbare ruimte op strategisch en tactisch niveau. Voor het beheer van de openbare ruimte heeft de gemeenteraad voor het beheer van de kapitaalgoederen (excl. riolering en gebouwen) beeldkwaliteit B en de norm veilig vastgesteld. Met uitzondering van het onderhoud van het openbaar groen in het Snouck van Loosenpark. Daar heeft de gemeenteraad beeldkwaliteit op A vastgesteld.

In 2020 is een forse bezuiniging doorgevoerd in het beheer van het openbaar groen. Vele grasstroken worden niet meer intensief gemaaid en omvormingen van beplantingsvakken zal minder frequent worden uitgevoerd wat tot gevolg zal hebben dat de technische kwaliteit van de beplanting zal afnemen.

Naast het beheerplan kapitaalgoederen zijn de volgende kaders van toepassing.

Kader	Type	Vastgesteld door en wanneer
Beleidsnota Speelruimte	Beleid	Gemeenteraad, 2 oktober 2012
GRP 2017-2021	Beleid	Gemeenteraad, 11 juli 2017
Bomenbeleidsplan	Beleid	Gemeenteraad, 5 november 2013
Beheerplan Biodiversiteit	Beleid	Gemeenteraad, 16 juni 2020

Stand van zaken kapitaalgoederen

Wegen

Met het vaststellen van het beheerplan kapitaalgoederen in 2016 is ingezet op onderhoud en vervanging van wegen. Op basis van de technische wegeninspectie 2019 blijkt dat een deel van het areaal van de wegen niet voldoet aan het kwaliteitsniveau en onvoldoende is.

In 2019 en 2020 hebben op diverse locaties herstraat,- en asfalteringswerkzaamheden plaatsgevonden om deze achterstanden weg te werken. Dit wordt in 2021 en 2022 voortgezet. Met het huidige budget kan de achterstand binnen 4 jaar worden weggewerkt.

In het jaar 2021 heeft er een nieuwe technische wegeninspectie plaatsgevonden. De gemeente is namelijk verplicht om elke twee jaar haar wegen-areaal te inspecteren. De uitkomsten hiervan zullen in een rapportage worden vermeld en zal voor 2022 en verder een nieuw beeld schetsen van de algehele staat van onderhoud van de wegen.

Riolering

Er is sprake van achterstand met betrekking tot de uitvoering van de investeringen op de rioleringszorg. De achterstand in het onderhoud van de riolering zijn opgenomen in het GRP 2022-2027 waar uitvoering aan wordt gegeven.

Watergangen en beschoeiingen

Het areaal oeververdedigingen/beschoeiingen is op orde. De komende jaren wordt aandacht besteed aan het vervangen van objecten die de voorgaande jaren op basis van een zekere restlevensduur nog niet zijn vervangen.

Groen

Het beheer is op orde en er zijn geen achterstanden in de kwaliteit van het groen. De komende jaren wordt meer aandacht besteed aan het verhogen van de biodiversiteit. Dit is met name zichtbaar door een gewijzigd maaibeeld in een aantal grotere groengebieden. Ook het effect van de bezuinigingen is zichtbaar door de omvormingen van gazons naar ruw gras in de woonwijken en op de bedrijventerreinen. Daarnaast zullen beplantingsvakken minder snel

vervangen of ongevormd worden waardoor de soms zeer gewenste opwaardering achterwege blijft.

De locaties van de Japanse Duizendknoop en de Reuzenberenklauw zijn bekend en de planten worden actief bestreden evenals de eikenprocessierups.

Spelen

In het kader van de zorgplicht wordt gelijktijdig met het reguliere onderhoud de veiligheidsinspectie uitgevoerd. De basis voor het onderhoud is vastgesteld in de Beleidsnota Speelruimte en het beheerplan Kapitaalgoederen. Het onderhoud en de veiligheid op de speelvoorziening is op orde. Als gevolg van de bezuinigingen worden kleine vervangingen niet uitgevoerd waardoor een verarming van de speelwaarde kan optreden.

Bruggen

Het areaal bruggen (134 objecten, waarvan 4 beweegbaar) is op orde, de laatste serie (6 stuks) te vervangen bruggen in de Gommerwijk is inmiddels afgerond. De bruggen voldoen aan eisen van veilig en functioneel.

Openbare verlichting

Het areaal is redelijk op orde en bestaat momenteel uit 4200 verlichtingsobjecten met een vervangingsachterstand van ca. 15% lichtmasten en ca. 30% armaturen. Verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen zijn in beeld en worden jaarlijks projectmatig en wijkgericht vervangen. Deze vervangingsmethode zorgt voor een afname van de vervangingsachterstand, maar zal het niet helemaal wegnemen, omdat er jaarlijks te vervangen objecten bij komen.

Om het veilig werken aan de elektrische installaties te waarborgen en de openbare verlichting te laten functioneren, worden voedingskasten en kabels planmatig vervangen. De vervangingen worden in 2022 voortgezet.

Verkeerskundig meubilair

Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen: conditieniveau 3 (redelijk).

Het groot onderhoud gebouwen wordt uitgevoerd volgens het vastgestelde MeerJaren-OnderhoudsPlan (MJOP) 2021-2030.

Begraafplaatsen

Het beheer van de gemeentelijke begraafplaats is op orde en er zijn geen achterstanden.

Achterstallig onderhoud

Financiële consequenties

Voor de financiële dekking van de kosten voor groot onderhoud is een reserve onderhoud kapitaalgoederen en een voorziening MeerJarenOnderhoudsPlan vastgoed ingericht. Hiermee worden fluctuaties in het groot onderhoud aan de openbare ruimte en gebouwen opgevangen.

Het MeerJarenOnderhoudsPlan voor gebouwen is in 2021 herzien en gewijzigd van een bestemmingsreserve in een voorziening (Raadsbesluit 9 maart 2021). Het Beheerplan

kapitaalgoederen voor de openbare ruimte wordt op dit moment herzien. Bij de herziening worden de financiële consequenties inzichtelijk waarbij de reserve conform de BBV in 2022 wordt omgezet naar een voorziening.

Onderstaande tabel laat zien welke middelen in 2022 gereserveerd zijn voor het klein- en groot onderhoud van de genoemde kapitaalgoederen.

Onderdeel	Dagelijks onderhoud	Storting	Aanwending
<u>Reserve</u>		633.000	
Wegen	826.000	-	500.000
Bruggen	62.000	-	84.000
Openbare verlichting	98.000	nvt	nvt
Waterwegen	53.000	nvt	nvt
Openbaar groen	792.000	-	64.000
Riolering	324.000	nvt	nvt
Begraafplaats	88.000	nvt	nvt
Straatmeubilair en speelgelegenheden	40.000	nvt	nvt
<u>Voorziening</u>			
Gebouwen	313.000	623.000	659.000

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeheer van de gemeente. Volgens artikel 13 van het BBV bevat de paragraaf voor de financiering in ieder geval beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille, het geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Het wettelijk kader ligt besloten in:

- de Gemeentewet
- de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido) en de bijbehorende ministeriële regelingen
- de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof)

In de Gemeentewet is opgenomen dat de provincies het financieel toezicht op gemeenten uitvoeren. De taken van de toezichthouder op dit terrein vloeien voort uit de Wet fido.

Het beleidskader binnen de gemeente is:

- het Treasurystatuut 2017
- het Leningen- en borgstellingenbeleid

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Deze functie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

De Wet fido schrijft de decentrale overheden een aantal zaken voor op het gebied van financiering. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De belangrijkste verplichtingen die uit deze wet voortvloeien zijn:

- het opstellen van een financieringsstatuut
- het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening
- het voldoen aan de kasgeldlimiet
- het voldoen aan de renterisiconorm

Financieringsbeleid

Het aantrekken van geldleningen gebeurt volgens de kaders van het Treasurystatuut 2017.

De financieringsportefeuille bestaat uit:

- opgenomen langlopende leningen
- in beheer gekregen waarborgsommen

Het beleid van de gemeente is erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende schulden, omdat de rente op de kortlopende schulden in het algemeen lager is dan de rente op langlopende middelen. Hierbij is de gemeente gehouden aan de kasgeldlimiet. Die bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld over drie maanden niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen. De liquiditeitenplanning geeft aan of het te financieren saldo op enig ogenblik structureel of incidenteel is. Bij een structureel tekort gaat de gemeente over tot het aantrekken van een langlopende vaste geldlening. Overtollige middelen worden belegd bij de schatkist.

Opgenomen langlopende leningen en waarborgsommen

Het onderstaande overzicht is een raming van het verloop van de vaste financiering in 2022. Naar verwachting wordt voor een bedrag van € 10,8 miljoen aan langlopende financiering aangetrokken.

Stand langlopende leningen per 1 januari	38.575
Stand Waarborgsommen per 1 januari	28
Nieuwe leningen	10.800
Reguliere aflossingen	4.199
Verwachte stand 31 december	45.204

bedragen X € 1.000

Uitgezette leningen

De gemeente verstrekt langlopende leningen aan lokale- en regionale instellingen en verenigingen. Basis voor verstrekking is het Leningen- en borgstellingenbeleid.

Het onderstaande overzicht is een raming van het verloop van de langlopende uitgezette leningen in 2022.

Stand uitgezette leningen per 1 januari	5.346
Vermeerderingen	25
Reguliere aflossingen	1
Extra of vervroegde aflossingen	
Verwachte stand 31 december	5.370

bedragen X € 1.000

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij uitvoering van de financieringsfunctie zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder staat hoe deze risico's worden beheerst:

Koersrisico

De gemeente beschikt niet over aandelen van beursgenoteerde ondernemingen en loopt als zodanig geen risico's. Wel neemt de gemeente deel in het aandelenvermogen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, in Alliander en HVC. Het risico op waardeverlies van deze aandelen is zeer beperkt.

Renterisico

Het renterisicobeheer is het beheersen van de risico's die gepaard gaan met een in de toekomst hoger dan gewenst niveau van de rentelasten van het vreemd vermogen of lagere rentebaten. Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de kasgeldlimiet en de renterisiconorm ingesteld. Daarnaast is met het schatkistbankieren een drempelbedrag bepaald. De provincie toetst of de gemeente aan deze normen voldoet.

Renterisiconorm

De norm voor het renterisico stelt een grens aan financiering op lange termijn (looptijd van één jaar of langer). Het doel is om overmatige renterisico's op de vaste schuld te vermijden. Door een gelijkmatige opbouw van de leningportefeuille spreidt de gemeente het renterisico op vaste schuld. De norm wordt berekend door het begrotingstotaal te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld percentage van 20%. Het totaal van renteherzieningen en de aflossingen in een begrotingsjaar mag deze norm niet overschrijden.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Renterisico				
1. Renteherzieningen	-	-	-	-
2. Te betalen aflossingen	4.199	4.872	5.280	5.687
3. renterisico (1+2)	4.199	4.872	5.280	5.687
Renterisiconorm				
4a. Omvang begroting 1 januari	56.245	56.464	57.021	57.465
4b. Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	11.249	11.293	11.404	11.493
Toets renterisiconorm				
Renterisico op vaste schuld (3)	4.199	4.872	5.280	5.687
Renterisiconorm (4)	11.249	11.293	11.404	11.493
Ruimte (3-4)	-7.050	-6.421	-6.124	-5.806
(4 > 3) Ruimte onder renterisiconorm				
(3 > 4) Overschrijding renterisiconorm				

bedragen X € 1.000

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft voor de gemeente de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld (looptijd korter dan 1 jaar) aan. Wettelijk moet worden overgegaan tot omzetting naar langlopende schulden zodra de limiet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden. Het doel van deze limiet is het renterisico op korte financiering te beperken. Fluctuaties in korte rente kunnen namelijk een relatief grote invloed hebben op rentelasten. De kasgeldlimiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%) en bedraagt voor de gemeente voor 2022 € 4.781.000

	Omschrijving	
1.	Toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari 2022	56.245
	Percentage kasgeldlimiet	8,50%
	Omvang kasgeldlimiet	4.781
2.	Omvang vlottende schuld (gemiddeld 2022)	
	Opgenomen gelden < 1 jaar	3.323
	Schuld in rekening courant	250
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0
	Overige geldleningen (geen vaste schuld)	0
		3.573
3.	Vlottende middelen (gemiddeld 2022)	
	Contante gelden in kas	1
	Tegoeden in rekening courant	149
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
		150
4.	Toets kasgeldlimiet	
	Toegestane kasgeldlimiet	4.781
5.	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	3.423
	Ruimte (4-5)	1.358

bedragen X € 1.000

Bij het financieerbeleid in 2022 wordt rekening gehouden met deze limiet.

Schatkistbankieren

Een aantal jaren terug is de Wet fido gewijzigd vanwege de invoering van het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden. Reden voor de invoering is het beheersen van de overheidsschuld en het verminderen van het financiële risico voor decentrale overheden. De gemeente moet de middelen die zij (tijdelijk) niet nodig hebben aanhouden bij het ministerie

van Financiën. Het schatkistbankieren heeft een verlagend effect op de Nederlandse EMU-schuld. Wanneer decentrale overheden hun tegoeden aanhouden in de Nederlandse schatkist daalt de financieringsvraag van de overheid.

Kredietrisico

Het kredietrisico wordt ook wel het debiteurenrisico genoemd en is bij de gemeente laag omdat er geen grote uitstaande debiteurensaldo is van de leges, belastingen of huren. Elk jaar worden de openstaande debiteuren beoordeeld op oninbaarheid. Deze beoordeling bepaalt de hoogte van de voorziening waardoor de verplichtingen gedekt kunnen worden.

Rentetoerekening

Rentekosten moeten aan de taakvelden worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Dit geeft inzicht in de kosten per taakveld en de toerekening gebeurt op een gelijke wijze. In onderstaand schema staat hoe de rentetoerekening plaatsvindt. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	672	
De externe rentebaten (idem)	70 -/-	
Totaal door te rekenen externe rente		602
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	0 -/-	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	243 -/-	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 +/-	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-/-243
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		359
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/-359
Renteresultaat op het taakveld Treasury		0

bedragen X € 1.000

Toelichting op bovenstaande schema:

De geraamde rentelasten voor korte en lange financiering zijn € 672.000. De verwachte rentebaten voor de uitgezette leningen zijn € 70.000. De gemeente rekent geen rente over het eigen vermogen en de voorzieningen. Het saldo van € 602.000 wordt toegerekend aan de taakvelden op basis van de boekwaarden van de investeringen per taakveld.

Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Cao gemeenten

Werkgevers en vakbonden onderhandelen vanaf november 2020 over een nieuwe cao voor de gemeentelijke sector. De looptijd van de Cao Gemeenten en de Cao SGO was van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021.

De onderhandelingen lopen stroef en er is nog geen zicht op een nieuwe cao. Afspraken over bijvoorbeeld een vergoeding voor thuiswerken en een salarisverhoging zijn nog niet bekend.

Rechtspositie politieke ambtsdragers

De looptijd van de rechtspositie politieke ambtsdrager loopt tot 1 januari 2022. Vervolgsafspraken zijn nog niet bekend.

De financiële gevolgen voortvloeiende uit de onderhandelingen van beide regelingen zijn per opmaak van de begroting onbekend. Bij een definitief akkoord wordt in een daaropvolgend planning en controle document de begrotingswijziging opgenomen.

Juridisch

De focus ligt op het blijven nastreven van een hoge juridische kwaliteit binnen de organisatie. Er wordt ondersteuning aangeboden voor een juiste/correcte besluitvorming. Juridische risico's worden geanalyseerd en zo nodig afgedekt. We handelen Wob-verzoeken en bezwaar- en beroepszaken af en coördineren de afhandeling van ingebrekestellingen en klachten.

Informatie

Informatiebeheer

Goed Informatiebeheer is de basis voor een adequaat functionerende gemeente rondom het beheer van informatiestromen. De gemeente ontvangt en produceert informatie bij het uitvoeren van haar taak en gebruikt deze weer voor uiteenlopende doeleinden. Voor de ondersteuning bij het werk, als bewijs, ter verantwoording van handelingen ten overstaan van de burgers en, op langere termijn, voor cultuurhistorisch geheugen van de samenleving. Goed beheer van informatie is dus van groot belang voor de kwaliteit van het functioneren van de gemeente en over de kwaliteit van gegevens. De archiefwet en regelgeving vormt het kader over dit beheer.

Dat doen we door:

- Inrichten kwaliteitszorgsysteem informatiebeheer:
We stellen een methode op waarmee we de kwaliteit van het informatiebeheer inzichtelijk kunnen maken per proces, per afdeling en per applicatie. Met deze methode rapporteren we naar de proceseigenaren en geeft afdeling Informatie gerichte adviezen om het informatiebeheer te verbeteren. Uiteindelijk moet dit resulteren in een cyclus waarbij de processen regelmatig worden getoetst
- Vergroten van bewustzijn bij gebruikers van het belang van informatie
Afdeling Informatie gaat meer naar de afdelingen toe om medewerkers te begeleiden en te informeren over hun rol binnen Informatiebeheer. Informatiebeheer is een gedeelde verantwoordelijkheid van de afdelingen en afdeling Informatie.

- Procesoptimalisatie informatiebeheer rondom poststromen
De werkprocessen van Informatiebeheer veranderen steeds met nieuwe ontwikkelingen. Maar deze aanpassingen zijn steeds op het niveau van processtappen. Er is nog onvoldoende gekeken of deze processen nog efficiënt en effectief zijn. De komende periode worden deze processen doorgelicht en aangepast zodat er tijd en ruimte vrij komt voor de medewerkers van Informatiebeheer om zich op nieuwe taken binnen Informatiebeheer te richten
- Implementatie Wet Openbare Overheid (WOO) en Informatiebeheerregeling.

Dienstverlening

We wonen en werken in een omgeving die sterk in ontwikkeling is. Onze inwoners, ondernemers en betrokkenen kunnen via verschillende kanalen met ons in contact komen. Wij faciliteren dit op maat. Ons uitgangspunt is dat we onze dienstverlening digitaal aanbieden waar mogelijk en dat we maatwerk leveren waar nodig. We werken klantgericht; we hebben het belang van onze inwoners en bedrijven voor ogen en luisteren naar de vraag. Samen- en zelfredzaamheid stimuleren wij waar mogelijk.

We meten de tevredenheid over onze dienstverlening per kanaal met de regionale Klant contact monitor en herijken in 2022 de servicenormen. Deze input gebruiken we om scherpe, uitdagende, realistische en meetbare indicatoren op te stellen met de nieuwe raad en college die in 2022 geïnstalleerd wordt na de GR2022 verkiezingen.

Planning en Control

De Planning & Control-cyclus begint met het plannen van de jaarlijkse activiteiten en eindigt met het vaststellen van het jaarresultaat en het samenstellen van de jaarrekening. Middels twee tussentijdse rapportages wordt de uitvoering van de activiteiten bewaakt. Om de raad goed te informeren zijn voor de opzet en de inhoud van de begroting en de jaarrekening wettelijke eisen vastgesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De huidige financiële situatie vereist continue aandacht. Dit is middels de P&C-cyclus geborgd.

Inkoop

Team Inkoop verzorgt de onderdelen aanbestedingen, subsidies, verzekeringen, nutskosten en contractbeheer. Als adviserend team is Team Inkoop faciliterend aan de organisatie. Gevraagd, en ongevraagd, wordt er advies gegeven aan de diverse vakafdelingen. Daarbij wordt er rekening gehouden met inkoop- en aanbestedingsregels en ontwikkelingen in de regio.

Maar ook met gemeentelijke doelstellingen zoals duurzaamheid, toegang voor het MKB tot opdrachten en Social Return on Investment (SROI).

Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen stellen beleid op en/of voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

Van belang is te controleren of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen zijn gerealiseerd. Een ander belang is het kostenbeslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

In deze paragraaf wordt enkel gerapporteerd over de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Gekozen is voor de indeling: gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen.

Ontwikkelingen

De gemeenschappelijke regeling Afvalbeheer Westfriesland (ABWF) is de voortzetting van de gemeenschappelijke regeling Centraal afvalverwijderingsbedrijf Westfriesland (CAW), waarbinnen tot 2020 het afvalbeleid binnen de regio West-Friesland werd uitgevoerd. Door de wijzigingen binnen de regeling hebben de gemeenten de, voorheen aan de CAW gedelegeerde, verordende- en beleidsbevoegdheden terug en zijn de aandelen overgedragen aan de individuele gemeenten. Nu kent de GR nog maar een klein aantal verantwoordelijkheden.

Het ABWF heeft geen eigen huisvesting en geen eigen personeel. De ondersteuning is ondergebracht bij de SED organisatie.

Verbonden partijen

In onderstaande tabel staan de verbonden partijen en, indien van toepassing, de gemeentelijke bijdrage.

	rekening 2020	begroting 2021	begroting 2022
SED organisatie	13.176	12.761	13.345
SSC DeSom (ICT)	903	780	795
Westfries Archief	148	151	153
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland	35	67	68
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.227	1.264	1.216
Recreatieschap West-Friesland	104	107	108
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Hollands Noorden	695	709	711
WerkSaam Westfriesland	958	1.046	1.075
Afvalbeheer Westfriesland (voorheen CAW)	-	-	5
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	475	473	466
Archeologie Westfriesse gemeenten	24	20	21
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	41	41	42
HVC	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Alliander	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
BNG Bank	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bijdrage	17.786	17.419	18.005

Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regeling

Westfries Archief

Gerelateerd aan programma('s) 1. Bestuur en ondersteuning

Vestigingsplaats	Hoorn		
Rechtsvorm	GR		
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur		
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.		
Deelname verplicht	Nee		
Bijdrage (afgerond)	Jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Doel / openbaar belang	Het Westfries Archief werkt samen met de W7 gemeenten om de informatie over het verleden en heden voor de huidige en toekomstige generaties betrouwbaar en toegankelijk te houden. Hiervoor heeft zij drie kerntaken die volgen uit de Archiefwet en de Gemeenschappelijke Regeling: • ondersteunen van en diensten verlenen aan aangesloten overheden; • informeren, enthousiasmeren en helpen van het publiek om archieven optimaal te gebruiken en de geschiedenis van de regio te leren kennen; beheren, toegankelijk maken en uitbreiden van de collectie.		
Activiteiten en ontwikkelingen	Het Westfries Archief heeft een beleidsplan 2020-2023 opgesteld dat aansluit op het voorgaande plan. Dat betekent dat in het beleid de nadruk op de samenwerking met de aangesloten gemeenten ligt met als speerpunt het realiseren van een e-depot als een regionale voorziening voor de duurzame opslag en het beschikbaar stellen van digitale informatie. Buiten de jaarlijkse indexering, zal dit beleidsplan geen verhoging in de gemeentelijke bijdrage met zich mee brengen. Structurele kosten zullen binnen de begroting, nieuw voor oud, worden opgevangen. Een aantal projecten brengt incidentele kosten met zich mee, onder meer het digitaliseren van de bouwvergunningen. Deze zullen worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve. Nieuwe doelstellingen in het beleidsplan zijn het - opzetten van een educatief programma om de schoolgaande jeugd van Westfriesland kennis te laten maken met hun eigen lokale geschiedenis intensiveren van de samenwerking met musea, bibliotheken en historische verenigingen.		
Financieel belang	€ 153.000		
Risico's	• Groei benodigd archief. • Digitale dienstverlening.		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
€ 323.000	€ 340.000	€ 223.000	€ 340.000

Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS)**Gerelateerd aan programma('s)** 1. Bestuur en ondersteuning

Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Doel / openbaar belang	Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerd en gecoördineerd op een aantal werkterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).
Activiteiten en ontwikkelingen	De kerntaken zijn: - het periodiek organiseren, faciliteren en coördineren van bestuurlijke overleggen (Madivosa, VVRE en ABZ) en - het uitvoeren van een aantal daarvan afgeleide taken, zoals organisatieleerlingenvervoer en urgentiecommissie woningtoewijzing. In het collegeprogramma is onder opgave 7 de volgende beleidsambitie opgenomen: actualisering en concretisering regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland. Het Pact van Westfriesland is de kapstok om de gezamenlijke ambities van de zeven Westfriesse gemeenten te realiseren. In het Pact van Westfriesland wordt samengewerkt aan(boven)lokale opgaven en ambities. Stede Broec zoekt hierbij, indien mogelijk, de verbinding tussen lokale ambities en regionale opgaven. Door het verbinden van lokale thema's met regionale opgaven wordt een optimaal gewerkt aan het realiseren van de ambities.
Financieel belang	€ 68.000
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord**Gerelateerd aan programma('s)** 2. Veiligheid

3. Beheer openbare ruimte

Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Deelname verplicht	Ja

Bijdrage (afgerond)	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners voor de ambulancezorg. De overige bijdrage is gebaseerd op een verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Doel / openbaar belang	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en worden zij actief betrokken bij de hulpverlening.
Activiteiten en ontwikkelingen	Er worden vijf bewegingen in gang gezet: zorg en veiligheid, veilig leven, nieuwe crisistypen, brandweer 360 en de omgevingswet.
Financieel belang	€ 1.216.000
Risico's	• Brandweervrijwilligers gaan van rechtswege over naar deeltijdwerk. • Langdurige uitval. • Tekort ambulanceverpleegkundigen. • IT dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.). • Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten. • Aanbestedingsclaim.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
€ 4.384.000	€ 49.562.000	€ 4.356.000	€ 48.847.000

Recreatieschap Westfriesland

Gerelateerd aan programma('s) 4. Economie

Vestigingsplaats	Bovenkarspel
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Doel / openbaar belang	Het RSW draagt bij aan de ambitie van de regio om tot de top tien van de meest aantrekkelijke regio's te behoren. Het beheert en onderhoud recreatieterreinen. Ook beheert het RSW de recreatieve netwerken voor varen, fietsen en wandelen.
Activiteiten en ontwikkelingen	De impact van de kerntakendiscussie en corona op de taken en werkzaamheden is onduidelijk.
Financieel belang	€ 108.000
Risico's	• Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte. • Beëindigen overeenkomst door verhuurders en/of verpachters. • Het uittreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling. • Imagoschade. • Gevolgen van klimaatverandering.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
€ 1.954.000	€ 1.585.000	€ 1.917.000	€ 1.500.000

Gerelateerd aan programma('s) 5. Samenleving

Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Doel / openbaar belang	De basistaken (uniformdeel) zijn: - kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van de inwoners, - het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle inwoners), - uitvoering van infectieziektebestrijding en - uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid. Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeente uit. Naast de basistaken voert de GGD levert de GGD ook aanvullende producten (maatwerkdeel). Deze aanvullende producten vallen niet onder de Gemeenschappelijke regeling. Vanuit het maatwerkdeel wordt ingezet op activiteiten die aanvullend zijn op de werkzaamheden vanuit de GR GGD. Dit zijn onder andere de extra begeleiding contacten en opvoedspreekuren. Indien nodig kan er worden opgeschaald naar Video Home Training, Stevig Ouderschap en VoorZorg.

Activiteiten en ontwikkelingen

De activiteiten en ontwikkelingen zijn ingedeeld naar vier focuslijnen:

1. Gezond opgroeien;
2. Gezond ouder worden;
3. Meedoen naar vermogen;
4. Gezonde leefomgeving.

1. Gezond opgroeien

Alle kinderen verdienen gelijke kansen. Daarom geeft de GGD extra aandacht aan kwetsbare kinderen en hun omgeving. Door deze preventieve ondersteuning wordt er minimaal beslag gelegd worden op specialistische (jeugd)zorg.

2. Gezond ouder worden

De inzet is gericht op:

een gezonde leefstijl en een gezond gewicht hebben,
het vermogen hebben om zich met veerkracht aan te passen en eigen regie te voeren bij lichamelijke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven,
in goede psychosociale gezondheid/welbevinden zijn.

3. Meedoen naar vermogen

De inzet is gericht op dat (jong)volwassenen lichamelijk en geestelijk gezond zijn, een gezonde leefstijl hebben, meedoen in de samenleving en langer zelfstandig blijven wonen. Daarnaast worden kwetsbare inwoners ondersteunt om maatschappelijke uitval als gevolg van problemen op meerdere leefgebieden te voorkomen. Met als uiteindelijke doel dat kwetsbare inwoners hulp ontvangen en zo gezond en zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving.

4. Gezonde leefomgeving

Ruimtelijke en sociale veranderingen hebben veel invloed op elkaar. Een gezonde leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag en kent zo min mogelijk risico's voor de gezondheid. De leefomgeving hangt samen met nieuwe uitdagingen en kansen voor de toekomst, zoals: klimaatverandering, vergrijzing, individualisering, slimme technologie en nieuwe vormen van mobiliteit. Tegelijkertijd neemt de druk op onze leefomgeving toe. Gemeenten staan voor de opgave om deze ontwikkelingen en belevingen van de inwoners te verwerken in een omgevingsvisie. Dit vraagt om een samenwerking en koppeling tussen het sociale en fysieke domein., die tot nu toe veelal gescheiden van elkaar opereren. Binnen deze focuslijn is ook aandacht voor de preventie en bestrijding van infectieziekten.

Financieel belang

€ 711.000

Risico's

- Doorontwikkeling JGZ 2019-2023.
- Ziekteverzuim JGZ.
- Informatiebeveiliging en privacybescherming.
- Afname aanvullende diensten JGZ.
- Medische arrestantenzorg.
- Gevolgen COVID-19 voor reizigersadvisering.

EV per 1-1

€ 2.748.000

VV per 1-1

€ 4.950.000

EV per 31-12

€ 2.748.000

VV per 31-12

€ 4.950.000

Archeologie Westfrieze Gemeenten

Gerelateerd aan programma('s) 7. Volkshuisvesting

Vestigingsplaats	Hoorn		
Rechtsvorm	GR		
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur		
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.		
Deelname verplicht	Nee		
Bijdrage (afgerond)	Geen.		
Doel / openbaar belang	Het doel van deze gemeenschappelijke regeling is om op beleidsmatig en uitvoerend niveau gezamenlijke belangen te behartigen op het gebied van archeologie.		
Activiteiten en ontwikkelingen			
Financieel belang	€ 23.000		
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
-	-	-	-

WerkSaam

Gerelateerd aan programma('s) 5. Samenleving

Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	Jaarlijkse bijdrage aan apparaatskosten op basis van een verdeelsleutel en het gedeelte van de integratie-uitkering Sociaal Domein. dat de raden beschikbaar stellen voor participatie (inclusief volwasseneneducatie), inkomensdeel/buig en de wet sociale werkvoorziening voor zover het gaat om het budget dat samenhangt met de taken die overgaan naar WerkSaam. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Doel / openbaar belang	WerkSaam Westfriesland voert de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW) uit voor de Westfrieze gemeenten. Een klein onderdeel van de Participatiewet, de bijzondere bijstand, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven. Het doel van de Participatiewet is dat iedereen die gedeeltelijk of volledig kan werken begeleid wordt naar werk, het liefst bij een gewone werkgever. Hierbij kan WerkSaam Westfriesland verschillende instrumenten inzetten, zoals job-coaching of loonkostensubsidie. Ook biedt WerkSaam beschutte werkplekken voor mensen die kunnen werken, maar veel begeleiding daarbij nodig hebben. Lukt het (nog) niet om te werken dan zorgt WerkSaam Westfriesland voor een uitkering als dat nodig is.

Activiteiten en ontwikkelingen	In 2022 wordt uitvoering gegeven aan het beleidsplan 2022-2025. De behoefte aan onder andere zorg- en technisch personeel is ook de komende jaren groot. Veel cliënten in de bijstand hebben niet het juiste CV om voor een dergelijke baan in aanmerking te komen. Door uit te gaan van competenties en vaardigheden, kunnen we toch de juiste mensen selecteren, enthousiasmeren en opleiden voor een dergelijke richting. Een andere ontwikkeling is dat steeds meer bedrijven er toe overgaan om werk terug te halen dat al jaren uitbesteed is aan Lage lonen landen, het reshoren van werk. Dat biedt nieuwe kansen voor onze doelgroep. We volgen deze ontwikkelingen op de voet en nemen invloed waar mogelijk. Een andere trend is het groeiende besef dat we met elkaar verantwoordelijk zijn voor een betere wereld. Ondernemen met maatschappelijke en sociale impact. Voor veel ondernemers wordt het vanzelfsprekend dat hun bedrijf een afspiegeling is van de samenleving en zij zijn bereid om mensen kansen te bieden. Het aantal sociale ondernemers groeit. Sociaal ondernemen en impact realiseren wordt steeds meer de norm. De opkomst van Open Hiring (een baan zonder sollicitatie), waarbij WerkSaam een voortrekkersrol heeft, is daarvan een sprekend voorbeeld. En tenslotte wordt duidelijk dat er steeds meer stemmen opgaan om het “sociale werkbedrijf” weer steviger te verankeren in de samenleving, maar dan als “sociaal ontwikkelbedrijf”. Een veilige plek voor mensen die niet bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen, en een leer- en ontwikkelplek voor mensen die dat wel kunnen.		
Financieel belang	€ 1.075.000		
Risico's	• Economische ontwikkelingen. • Ontwikkeling toegevoegde waarde.		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
€ 5.661.000	€ 21.692.000	€ 5.122.000	€ 21.603.000

SED organisatie

Gerelateerd aan programma('s) 1. Bestuur en ondersteuning

Vestigingsplaats	Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.
Deelnemers	Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	Jaarlijkse bijdrage volgens verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Doel / openbaar belang	De SED organisatie staat voor goede dienstverlening aan de inwoners en ondernemers en een krachtige en deskundige ondersteuning aan de besturen van gemeenten Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.
Activiteiten en ontwikkelingen	In het kader van 'dienstverlening onder druk' zijn structurele budgetten toegevoegd voor salarissen en mobiliteit.
Financieel belang	€ 13.345.000

Risico's

- Financieel risico en imagoschade door datalekken en dat gegevens niet beschikbaar zijn door hacker-activiteiten (vb. ransomware) en systemen moeten uitzetten om hackersactiviteiten te voorkomen.
- Kiezen voor een verkeerde aanbestedingsprocedure (bij openbare procedures) door de budgetbeheerder/-houder, waardoor de gehele aanbesteding onrechtmatig is. Het vooralsnog ontbreken van een contractenbank en aanbestedingsagenda.
- Door het ontbreken van juridische kennis en capaciteit in het primaire proces niet voldoen aan wet- en regelgeving bij decentralisaties.

EV per 1-1

€ 0

VV per 1-1

€ 15.109.000

EV per 31-12

€ 0

VV per 31-12

€ 15.152.000

SSC DeSom (ICT)**Gerelateerd aan programma('s)** 1. Bestuur en ondersteuning**Vestigingsplaats**

Wognum

Rechtsvorm

GR

Vertegenwoordiging

Lid van het algemeen bestuur

Deelnemers

Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik en Koggenland.

Deelname verplicht

Nee

Bijdrage (afgerond)

Jaarlijkse bijdrage volgens verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.

Doel / openbaar belang

De deelnemers en WerkSaam ondersteunen met ICT-voorzieningen en deze voorzieningen steeds beter afstemmen op de behoefte van deze tijd en de nieuwe ontwikkelingen.

Activiteiten en ontwikkelingen

In 2022 wil SSC DeSom, naast haar reguliere (beheer)taken, graag samen met de deelnemers werken aan het verder implementeren van Office 365 en de verdere integratie van de nieuwe werkplek omgeving. Ook zou SSC DeSom graag invulling geven aan nieuwe taken die voortkomen uit de ambitie van de deelnemers voor data gedreven werken.

Financieel belang

€ 795.000

Risico's

- Cyberaanvallen/cybercriminaliteit.
- Geen goede centrale regie en beveiliging op SAAS oplossingen..
- Incompliance door gewijzigde voorwaarden softwareleveranciers.
- Ontvlechting van WerkSaam.
- Beëindigen van contracten met onze leveranciers.
- Tijdige invulling van vacatures en werving geschikt personeel.

EV per 1-1

€ 1.245.000

VV per 1-1

€ 3.773.000

EV per 31-12

€ 1.235.000

VV per 31-12

€ 3.753.000

Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)**Gerelateerd aan programma('s)** 6. Milieu**Vestigingsplaats**

Hoorn

Rechtsvorm

GR

Vertegenwoordiging

Lid van het algemeen bestuur

Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.		
Deelname verplicht	Nee		
Bijdrage (afgerond)	Het Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW) is namens de deelnemende gemeenten aandeelhouder van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC). Het CAW is houder van 338 van de 2.914 uitstaande aandelen van de NV Huisvuilcentrale Noord Holland en heeft zich op grond van artikel 9 en 10 van de ballotageovereenkomst garant gesteld voor rente en aflossing van leningen van de NV Huisvuilcentrale Noord0Holland. Bij uitwinning of aansprakelijkheidsstelling van de aandeelhouders zijn de aandeelhouders onderling aansprakelijk naar rato van het aantal uitgegeven aandelen van de aan uitwinning of aansprakelijkheid verbonden kosten. Deze garantstelling vertaalt zich indirect naar de deelnemende gemeenten. De geprognoseerde stand van de leningen eind 2017 bedraagt ruim €606 miljoen.		
Doel / openbaar belang	Er zijn 2.914 aandelen uitgegeven. Het aandeel van het CAW hierin is 338. Dit is een percentage van 11,6%, waardoor het CAW een bedrag garant staat voor ca. € 70,5 miljoen. Op basis van het inwoneraantal betekent dat voor de gemeente Enkhuizen een bedrag van € 6,2 miljoen. Het ABWF beheert de voormalige stortplaats te Westwoud en draagt zorg voor intergemeentelijke afstemming met betrekking tot afvalstoffenbeleid en -uitvoering, DVO- en aandeelhouderzaken. Het ABWF is de voortzetting van de gemeenschappelijke regeling Centraal afvalverwijderingsbedrijf Westfriesland (CAW), waarbinnen tot 2020 het afvalbeleid binnen de regio West-Friesland werd uitgevoerd. Door de wijzigingen binnen de regeling hebben de gemeenten de, voorheen aan het CAW gedelegeerde, verordende- en beleidsbevoegdheden terug en zijn de aandelen overgedragen aan de individuele gemeenten. Dit heeft erin geresulteerd dat de GR nog maar een klein aantal verantwoordelijkheden kent. De SED organisatie voert sinds 2021 het secretariaat.		
Activiteiten en ontwikkelingen	Het CAW had 338 aandelen van de HVC. De activiteiten zijn direct verbonden aan het beheer van de voormalige stortplaats en het zorgdragen voor intergemeentelijke afstemming met betrekking tot het afvalstoffenbeleid en –uitvoering, DVO- en aandeelhouderszaken. In het kader van de evaluatie van het Pact van West-Friesland is geconstateerd dat de ambitie om te behoren tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's in Nederland onverminderd hoog is. Pact 7.1 staat voor zeven gemeenten één geluid en gaat verder dan het eerste Pact uit 2013. Het gaat onder meer over aantrekkelijk wonen, het stimuleren van economische ontwikkelingen en aandacht kennis en innovatie, maar ook over het verbeteren van de bereikbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht. Het ABWF zal haar bijdragen leveren aan de in het pact genoemde thema's energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. Dit zal zij doen middels het organiseren van afstemming op het gebied van huishoudelijk afval en aandeelhouderschap HVC. Gemeenten onderhandelen nu zelf met HVC over de afvaltarieven.		
Financieel belang	€ 5.000		
Risico's	• Bestuurlijke en administratie ondersteuning • Nazorg stortplaats Westwoud.		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
-	-	-	-

Gerelateerd aan programma('s) 6. Milieu

Vestigingsplaats	Hoorn		
Rechtsvorm	GR		
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur		
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en de provincie Noord-Holland.		
Deelname verplicht	Ja		
Bijdrage (afgerond)	Jaarlijkse bijdrage volgens het bedrijfsplan op basis van lupsomfinanciering (vastgestelde prijs voor een totaalproject). Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Doel / openbaar belang	Door een adequate, professionele en transparante uitvoering van vergunningprocedures wordt bijgedragen aan het schoon, veilig, gezond en duurzaam wonen, werken en recreëren in de fysieke leefomgeving van de regio Noord-Holland Noord. Daarnaast wordt actief bijgedragen aan het oplossen van de grote maatschappelijke vraagstukken van deze tijd rondom de fysieke leefomgeving.		
Activiteiten en ontwikkelingen	De procedures rond adviezen, meldingen en vergunningaanvragen zijn in overwegende mate vraaggestuurd. Zo worden wij gevoed door (economische) ontwikkeling in de markt; initiatieven van burgers en bedrijven én de ambities van onze eigenaren / opdrachtgevers. Waar de afgelopen jaren in het teken stond van het inrichten van de organisatie op de komst van de Omgevingswet, staat 2022 voor het eerst in het teken van het verrichten van onze werkzaamheden onder de Omgevingswet. Wij stellen ons dan ook tot doel dat vergunningaanvragen binnen de – nieuwe – wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. Tevens wordt op alle gevraagde adviezen tijdig en volledig geadviseerd. Onze producten worden via vastgelegde procedures binnen de geldende termijnen geleverd. Het is daarom van groot belang dat de OD NHN vooraf voldoende bij het proces betrokken is zodat wij procedures tijdig kunnen afronden. Dit beschouwen wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van opdrachtgevers, initiatiefnemers en opdrachtnemer. Het team Milieu van de Afdeling Regulering Leefomgeving bestaat uit twee sterke en (grotendeels) zichzelf organiserende teams; Advisering ROM en Vergunningen & meldingen Milieu. Binnen de afdeling vinden er technische overleggen plaats waarin kennis wordt gedeeld en waarin wij anticiperen op veranderende wetgeving zoals het werken onder de Omgevingswet.		
Financieel belang	€ 466.000		
Risico's	• Claims. • Datalek van geregistreerde gegevens. • Aanbestedingsrisico's. • Projecten ten laste van het rekeningresultaat. • Pandemie. • Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet.		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
€ 2.748.000	€ 4.950.000	€ 2.748.000	€ 4.950.000

Deelneming

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Gerelateerd aan programma('s) 4. Economie

Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	NV
Vertegenwoordiging	17 gemeenten in Noord-Holland en de provincie Noord-Holland.
Deelnemers	17 gemeenten in Noord-Holland en de provincie Noord-Holland.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	Jaarlijks wordt een subsidie toegekend. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Doel / openbaar belang	Bevorderen van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord. Het ontwikkelingsbedrijf heeft vier pijlers binnen haar meerjarenprogramma. Dit zijn: ondersteuning MKB, regionale promotie en acquisitie en uitvoering van de Destinatie Marketing Organisatie. Tenslotte voert het ontwikkelingsbedrijf projecten uit ter stimulering van de regionale economie.
Activiteiten en ontwikkelingen	Belangrijke speerpunten voor het Ontwikkelingsbedrijf zijn in 2021 vooral de ondersteuning van MKB op het gebied van digitalisering, innovatie en financiering. Ook gaan zij onder andere een regionaal 5g Loket uitvoeren als gesprekspartner van geïnteresseerde providers. De samenwerking met het Ontwikkelingsbedrijf loopt tot en met 2024, maar volgens afspraak voeren we in 2021 een tussenevaluatie uit.
Financieel belang	€ 42.000
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Alliander N.V.

Gerelateerd aan programma('s) 8. Algemene dekkingsmiddelen

Vestigingsplaats	Amsterdam
Rechtsvorm	Overig
Vertegenwoordiging	Aandeelhouder
Deelnemers	Alle aandelen van Alliander N.V. zijn in handen van Nederlandse provincies en gemeenten.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	De gemeente heeft als aandeelhouder 124.198 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Doel / openbaar belang	Alliander is een netwerkbedrijf. Zij moeten zorgen voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland.

Activiteiten en ontwikkelingen	De overgang naar een duurzame energievoorziening brengt nieuwe technische uitdagingen en nieuwe wensen van klanten met zich mee. In nauwe samenwerking met onder andere gemeenten, provincies en woningcorporaties vertaalt Alliander wensen, mogelijkheden en kaders in beleid en planning om de dagelijkse energievoorziening nu en in de toekomst te blijven garanderen. Via de Regionale Energiestrategieën (RES) geven ze invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord. Alliander N.V. is, samen met de partners in de RES, ervoor verantwoordelijk om een optimale duurzame energievoorziening te ontwerpen en realiseren.
Financieel belang	n.v.t.
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
-	-	-	-

Bank Nederlandsche gemeenten (BNG)

Gerelateerd aan programma('s) 8. Algemene dekkingsmiddelen

Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	Overig
Vertegenwoordiging	Aandeelhouder
Deelnemers	De Staat, gemeenten, provincies en één hoogheemraadschap.
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	De gemeente heeft als aandeelhouder 130.650 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Doel / openbaar belang	De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Activiteiten en ontwikkelingen	De BNG heeft zich gecommitteerd om bij te dragen aan het nationale Klimaatakkoord en aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen van Parijs. De bank ontwikkelt en stimuleert innovatieve duurzame verdienmodellen. Dankzij haar top-rating kan de bank tegen lage tarieven geld lenen op de internationale geld- en kapitaalmarkt, en dit geld vervolgens tegen lage prijzen uitlenen aan klanten.
Financieel belang	n.v.t.
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
-	-	-	-

HVC Groep

Gerelateerd aan programma('s) 6. Milieu

Vestigingsplaats	Alkmaar
-------------------------	---------

Rechtsvorm	NV
Vertegenwoordiging	
Deelnemers	6 waterschappen en 44 gemeenten.
Deelname verplicht	
Bijdrage (afgerond)	
Doel / openbaar belang	De HVC wil als toonaangevend nutsbedrijf de gemeenten en waterschappen helpen hun doelstellingen op het gebied van duurzame energie en hergebruik te behalen.
Activiteiten en ontwikkelingen	
Financieel belang	
Risico's	- Prijsfluctuaties van elektriciteit en gas, maar ook van papier en metalen. - De samenstelling van het afval dat wordt aangeboden. - Beleid van de regering m.b.t. een duurzame samenleving. - Stijgende verzekeringskosten. - Uitval installaties.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12
€ 126.000.000	€ 871.000.000	€ 142.000.000	€ 850.000.000

Grondbeleid

Inleiding

In de paragraaf grondbeleid van de begroting 2022 wordt verslag gedaan over de visie, ontwikkelingen en stand van zaken van de grondexploitaties in relatie tot de doelstellingen uit de begroting.

Visie

De visie op grondbeleid staat beschreven in de Nota Grondbeleid. Hieronder volgen enkele kaders vanuit deze nota:

1. Het doel van het gemeentelijk grondbeleid is het, ten behoeve van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, creëren van ruimte voor wonen, welzijn, zorg, werken, winkelen en recreëren in zowel uitleggebieden als bestaand stedelijk gebied, door het oppakken of ondersteunen van concrete ontwikkelinitiatieven. Hierbij wordt gestreefd naar optimalisatie van het financiële resultaat per project (in principe sluitende grondexploitaties).
2. De vorm van grondbeleid (actief, faciliterend of mengvorm) wordt afhankelijk van de individuele situatie gekozen. Uitgangspunt is hierbij actief grondbeleid, tenzij dit op basis van factoren als grondposities, gemeentelijke doelstellingen, mogelijkheid tot sturing, risicoprofiel, verwacht financieel resultaat en/of benodigde capaciteit en/of deskundigheid onwenselijk of niet goed mogelijk is.
3. In het geval van passief (faciliterend) grondbeleid streeft de gemeente naar het afsluiten van anterieure overeenkomsten. In het uiterste geval dat geen overeenstemming is te bereiken met één of meer eigenaren in het gebied en het publieke belang van de ontwikkeling groot is, wordt een exploitatieplan, gekoppeld aan een bestemmingsplan of een projectbesluit, vastgesteld.
4. Strategische aankopen in het kader van actief grondbeleid vinden plaats voor zover deze passen binnen de door de raad vastgestelde plannen en visies en worden zo spoedig mogelijk na aankoop door middel van het raadsbesluit in de exploitatie genomen.

Prognose resultaten

Schepenwijk

De grondexploitatie Schepenwijk (bedrijventerrein) kent een negatief resultaat.

Recreatieoord Enkhuizer Zand

De raad heeft –in de bijzondere raadsbijeenkomst inzake het REZ in september 2021– ingestemd met de heropening van de grex REZ. De raad wordt meegenomen in de ontwikkelingen in het REZ.

Verliesneming

Voor het negatieve resultaat van de grondexploitatie van Schepenwijk is een verliesvoorziening opgenomen.

Winstneming

Vanuit de BBV gelden regels voor te maken winstnemingen bij positieve grondexploitaties. Dit is op dit moment niet van toepassing in Enkhuizen.

Stand van zaken grondexploitatie

A. ACTIEF GRONDBELEID

Schepenwijk

Dit project betreft de uitgifte van de laatste bedrijfskavels en de uitvoering van de laatste werkzaamheden. De laatste werkzaamheden voor de waterberging zullen in het eerste halfjaar van 2021 plaatsvinden. Dit is later dan in eerste instantie gepland, en heeft te maken met het zo efficiënt en goedkoop mogelijk afvoeren van de uit te graven grond.

In 2020 zijn er geen kavels verkocht. Dit is minder dan verwacht. Wel zijn er aanvragen geweest om 'bedrijfsunits' te mogen ontwikkelen. Omdat dit niet in het huidige beleid past, is dit niet gehonoreerd. De vraagprijs voor de bedrijfskavels is € 115/m² excl. btw. Deze prijs is nog steeds marktconform.

Op dit moment zijn er nog een viertal kavels te verkopen (totaal 9.426 m²). Begin 2021 is er een optie genomen op een tweetal kavels en ligt een derde nog vanuit een doorstart uit 2020 in het verschiet. Hiermee is de verwachting alle kavels in 2021 en 2022 te kunnen verkopen.

B. PASSIEF GRONDBELEID

Recreatieoord Enkhuizer Zand

Op basis van de reactieve aanwijzing van 3 december 2019 van de Gedeputeerde Staten, is in 2020 samen met de Provincie gewerkt aan een herstelplan voor het bestemmingsplan Enkhuizerzand. Tegelijkertijd is samen met het Zuiderzeemuseum, Bond Heemschut en de IJsselmeervereniging, gekeken met welke aanpassingen hun bezwaren konden worden weggenomen. Dit heeft geresulteerd in een opnieuw vastgesteld bestemmingsplan Enkhuizerzand van 29 september 2020. Helaas heeft de IJsselmeervereniging haar bezwaren voortgezet en is dit in de zitting van 30 november 2020 bij de Raad van State besproken. Op dit moment (februari 2021) zijn wij in afwachting op de (tussen)uitspraak van de Raad van State waarmee het bestemmingsplan onherroepelijk kan worden.

Ondertussen is in 2020 de oude camping verplaatst naar de nieuwe camping, heeft de opening van de nieuwe camping plaatsgevonden en zijn de gronden overgedragen aan OREZ/Droomparken. Momenteel wordt gestart met de verdere ontwikkeling en aanleg van het openbare gebied in het Enkhuizerzand.

C. PROJECTEN IN ONTWIKKELING

Gommerwijk West West

Gommerwijk West West moet de volgende grote nieuwe woonwijk van Enkhuizen worden met een gemengd programma van circa 500 woningen. Het noordelijke deel is volledig in eigendom van de gemeente. In het zuidelijke deel zijn er naast de gemeente nog een drietal andere eigenaren. Ruimtelijke procedures (bestemmingsplan) en een haalbare strategie voor het zuidelijke deel met gedeeltelijk eigendom zijn nodig om het gebied tot ontwikkeling te kunnen brengen. Basis hiervoor is een (concept) stedenbouwkundige visie/framework. De diverse onderbouwende omgevingsonderzoeken voor de ruimtelijke procedures zijn in belangrijke mate in 2020 uitgevoerd. Daarnaast is de gemeente in gesprek met grondeigenaren en andere partijen over mogelijke verwervingen(en) en ontwikkel strategieën. Richtingen en keuzes hierin zullen indien het zover is voorgelegd worden aan de Raad. De onderhandelingen tot verwerving verliepen in een dusdanig tempo dat gekozen is om prioriteit te geven aan de noordzijde. In oktober 2020 heeft de raad besloten om een deel aan de zuidzijde terug te gaan bestemmen naar agrarisch.

Zilverstraat/Hoogstraat

In 2020 heeft de Raad besloten tot het toekennen van een voorbereidingskrediet voor dit project en is deze aansluitend voortvarend opgepakt. Het betreft de herontwikkeling van het braakliggende terrein aan de Zilverstraat al dan niet in combinatie met het (voormalige) stadskantoor aan de Hoogstraat. Het betonningsgebouw (rijksmonument en gedeeld eigendom) maakt geen deel meer uit van dit project en volgt zijn eigen agenda. Opzet van het project is om via een getrapte tender de gronden te verkopen. Belangrijk(st) document bij deze tender is een toegesneden programma van wensen en eisen (o.a. stedenbouw, programma, duurzaamheid, inrichting openbare ruimte, etc.). Dit PvE wordt nu voorbereid, inclusief financiële haalbaarheid. Inspraak en participatie (2021) zijn belangrijke onderdelen in de tot stand komen van dit PvE en in de latere tender.

Bloemenbuurt

Welwonen heeft een voornemen tot herstructurering van met name de noordzijde van de Bloemenbuurt. Het gaat om de sloop van 92 woningen en de herbouw van circa 115 woningen in een andere structuur / opzet. Het wegenpatroon wordt dus ook gedeeltelijk gewijzigd. In het najaar van 2020 heeft Welwonen een verzoek tot beginselmedewerking voor de herstructurering (wijzigen bestemmingsplan) ingediend inclusief een verzoek voor het verstrekken van een financiële bijdrage. Ook is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de eerste fase, zijnde de sloop en herbouw.

Westeinde

In 2020 zijn met de gemeente Stede Broec en de ontwikkelaars die positie hebben in dit gebied oriënterende gesprekken voortgezet over een invulling met woningbouw. Gezocht wordt naar een vorm van samenwerking en welke uitgangspunten voor deze woonwijk van toepassing zijn. Ook is in 2020 een informatieve twee-radenbijeenkomst geweest en is het expertteam van het ministerie ingeschakeld. Mede om een aanvraag om subsidie Woningbouw-Impuls voor te bereiden (indiening zomer 2021).

Stand van zaken Strategische grondposities

De gemeente heeft een tweetal strategische gronden in haar bezit. Dit zijn de gronden behorende bij de projecten Gommerwijk West West en Zilverstraat/Hoogstraat. Beide gronden zijn te kwalificeren en te waarderen als de eerder genoemde nieuw categorie 'warme gronden'. Zie ook hieronder.

Financiële kaders en financiële risico's

Schepenwijk

Over de grondexploitatie is een risicoanalyse gedaan met 2 jaar vertraging, 1% hogere kostenstijging en 1% lagere inkomstenstijging. Dit betekent een potentieel lager resultaat. Dit bedrag is opgenomen in de risicoreserve bouwgrondexploitaties van de gemeente.

Recreatieoord Enkhuizer Zand

De raad heeft –in de bijzondere raadsbijeenkomst inzake het REZ in september 2021- ingestemd met de heropening van de grex REZ. De raad wordt meegenomen in de ontwikkelingen in het REZ.

Strategische gronden

De gemeente heeft de volgende strategische gronden in haar bezit:

1. Gronden die onderdeel zijn van de gebiedsontwikkeling Gommerwijk West West
2. Gronden die onderdeel zijn van het project Zilverstraat/Hoogstraat

Beide gronden zijn te kwalificeren en te waarderen als 'warme gronden'.

Financiën

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma

Programma:	Rek. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022
------------	-----------	------------	------------

Lasten:

1. Bestuur en ondersteuning	3.256	2.180	2.135
2. Veiligheid	2.082	2.264	2.013
3. Beheer openbare ruimte	4.789	4.847	4.783
4. Economie	2.990	2.937	2.864
5. Samenleving	32.290	33.561	31.131
6. Milieu	4.340	4.755	4.535
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	2.002	2.136	1.659
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	526	468	542
Overhead	6.232	7.010	6.583
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal lasten:	58.507	60.158	56.245

Programma:	Rek. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022
------------	-----------	------------	------------

Baten:

1. Bestuur en ondersteuning	-1.095	-186	-217
2. Veiligheid	-13	-22	-36
3. Beheer openbare ruimte	-242	-189	-192
4. Economie	-1.498	-1.242	-1.559
5. Samenleving	-8.194	-6.793	-6.658
6. Milieu	-5.016	-5.215	-5.431
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-473	-485	-491
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-38.837	-40.696	-42.052
Overhead	-5	-24	-23
Totaal baten:	-55.373	-54.852	-56.659

Totaal saldo van baten en lasten	3.134 nadeel	5.306 nadeel	-414 voordeel
---	-------------------------------	-------------------------------	--------------------------------

Mutaties reserves:

Programma:	Rek. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022
------------	-----------	------------	------------

Storting reserves:

1. Bestuur en ondersteuning	26	0	0
2. Veiligheid	0	0	0
3. Beheer openbare ruimte	1.859	632	632
4. Economie	0	0	0
5. Samenleving	141	70	13
6. Milieu	0	0	0
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	19	0	0
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	24	1.322	0
Totaal storting:	2.069	2.024	645

Programma:	Rek. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022
-------------------	------------------	-------------------	-------------------

Onttrekkingen reserves:

1. Bestuur en ondersteuning	0	0	0
2. Veiligheid	0	0	0
3. Beheer openbare ruimte	-869	-1.767	-648
4. Economie	0	0	0
5. Samenleving	-1697	-279	-239
6. Milieu	0	0	0
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-229	-829	-7
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-3.730	-4.220	-59
Totaal onttrekkingen:	-6.525	-7.095	-953
Totaal mutaties reserves	-4.456	-5.071	-308
Resultaat	-1.322	235	-722
	voordeel	nadeel	voordeel

Overzicht van incidentele baten en lasten

Lasten

Programma/Omschrijving	Begroting 2022
1. Bestuur en ondersteuning	
Gemeenteraadsverkiezingen	€ 10.000
VNG Congres 2022	€ 20.000
Portfoliobeheerder	€ 33.000
5. Samenleving	
Herdenking en viering 1572 -1573	€ 15.000
Uitwerking amendement programmabegroting	€ 59.000
Kansrijke start	€ 5.000
Ombuiging Woonlastenfonds	€ 38.000
GOH niet tlv reserve: asbestsanering De Drecht	€ 250.000
GOH niet tlv reserve: vervanging CV-LB De Drecht	€ 50.000
Verlengen opdracht collectiebeheerder tm juli 2023	€ 38.000
Uitvoering Kunst en museumbeleid	€ 20.000
Schuldhelpverlening / Maatschappelijke begeleiding	€ 141.000
Maatschappelijke begeleiding vergunninghouders	€ 21.000
Exploitatieplan Hertenkamp	€ 19.000
Vervangen sanitair stadhuis	€ 30.000
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	
Woonakkoord West Friesland	€ 7.000
Reserves : lasten	
Storting reserve kunst en museumbeleid	€ 13.000
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 632.500
Totaal	€ 1.401.500

Baten

Programma/Omschrijving	Begroting 2022
Overhead en algemene middelen	
Compensatie BTW sportvrijstelling	126.000
Reserves : baten	
Reserve kunst en museumbeleid	€ 58.000
Reserve Sociaal domein; schuldhelpverlening	€ 141.000
Reserve Sociaal domein; vergunninghouders	€ 21.000

Reserve sociaal domein; hertenkamp	€ 19.000
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 648.000
Reserve volkshuisvesting	€ 7.000
Totaal	€ 1.020.000

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Programma	Omschrijving	2022	
		Lasten	Baten
8. Algemene dekkingsmiddelen	Reserve dekking afschrijvingslasten		59.000

Structureel saldo

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Saldo van baten en lasten	464	117	-7	113
Saldo mutaties reserves	308	88	88	88
Begrotingssaldo na bestemming	722	205	81	201
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-381	-69	-29	9
Structureel begrotingssaldo	1103	274	110	192

Overzicht van baten en lasten per taakveld

	Lasten	Baten
1. Bestuur en ondersteuning		
0.1 Bestuur	1.501	0
0.2 Burgerzaken	481	217
T541 Historisch Archief	153	0
2. Veiligheid		
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	1.368	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	645	36
3. Beheer openbare ruimte		
0.63 Parkeerbelasting	5	156
2.1 Verkeer en vervoer	2.936	36
2.2 Parkeren	240	0
2.4 Economische havens en waterwegen	311	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0
5.72 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.291	0
4. Economie		
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	341	592
2.3 Recreatieve havens	1.373	824
3.1 Economische ontwikkeling	623	0
3.2 Fysieke bedrijfs-infrastructuur	257	122
3.3 Bedrijfsloket en - regelingen	30	13
3.4 Economische promotie	126	8
5.71 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	114	0
5. Samenleving		
4.1 Openbaar basisonderwijs	66	0
4.2 Onderwijshuisvesting	602	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerling-zaken	1.382	514
5.1 Sportbeleid en activering	701	0
5.2 Sportaccommodaties	1.763	446
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	553	0
5.4 Musea	176	0
5.5 Cultureel erfgoed	212	55
5.6 Media	393	30
5.7 Openbaar groen (openlucht) recreatie	172	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.586	89
6.2 Wijkteams	1.029	0
6.3 Inkomensregelingen	7.383	5.383
6.4 Begeleide participatie	2.883	0
6.5 Arbeidsparticipatie	567	0

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	337	0
6.71 Maatwerkvoorzieningen 18+	3.942	68
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4.725	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	145	73
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	664	0
7.1 Volksgezondheid	849	0
6. Milieu		
7.2 Riolering	1.057	1.806
7.3 Afval	2.626	3.417
7.4 Milieubeheer	588	1
7.5 Begraafplaatsen	265	207
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling		
8.1 Ruimtelijke ordening	731	12
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	27	0
8.3 Wonen en bouwen	901	479
8. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		
0.4 Overhead	6.583	23
0.5 Treasury	71	598
3.41 Toeristen- en forensenbelasting en gemakkelijkhedenretributie	0	708
0.61 OZB Woningen	192	2.252
0.62 OZB - niet woningen	63	2.469
0.64 Belastingen Overig	71	96
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	35.803
0.8 Overige baten en lasten	145	126
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0
0.10 Mutaties reserves	645	953
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	722	
Totaal	57.612	57.612

Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting

Algemeen financieel beeld

De primitieve begroting 2022 is gebaseerd op de Kadernota 2021-2025.

De financiële 'ruimte' na behandeling van deze Kadernota door de raad -inclusief amendementen inzake realisatie van een parkeerterrein aan de Flevolaan en het schrappen van ventilatie in de Tweemaster- was in meerjarenperspectief negatief. Mutaties na vaststelling van deze Kadernota leveren in meerjarenperspectief een financiële ruimte op, met uitzondering van dienstjaar 2024.

Conform de uitgangspunten in de Kadernota 2021-2025 zijn in de begroting 2022 geen extra middelen opgenomen voor duurzaamheid en ook de te verwachten stijging van kosten in de WMO zijn niet opgenomen in de begroting 2022. Deze ramingen worden opgenomen als daar vanuit het Rijk extra middelen voor worden beschikbaar gesteld.

De Meicirculaire 2021 resulteert vanaf 2022 in een (oplopende) afname van de algemene uitkering. Wijziging van het Woonplaatsbeginsel is hiervan de belangrijkste oorzaak: ingaande 2022 wordt de algemene uitkering gekort met structureel € 688.000 op de maatstaf Voogdij 18+. In de begroting 2022 is een stelpost voor structurele ombuigingen in de Jeugdzorg van hetzelfde bedrag opgenomen.

Op basis van advies van de arbitragecommissie (de "commissie van Wijzen") is overeenstemming bereikt over toevoeging van extra middelen aan het Gemeentefonds, ter compensatie van kosten van jeugdzorg. Daar de nieuwe regering deze "toezegging" nog moet bekrachtigen is op dit onderdeel geen sprake een budgettaire garantie; de provinciale toezichthouder (IPO) heeft daarom toegestaan deze middelen te ramen in de meerjarenraming, maar vanaf 2023 voor 75%.

Uitgangspunten voor de begroting

De uitgangspunten voor het opstellen van deze begroting zijn als volgt:

Voor te verwachten prijs- en looninflatie wordt de volgende indexering toegepast:

Algemene prijsinflatie	+ 1,4%
Salarissen	+ 1,3%
Rente op nieuwe investeringen	+ 1,0%
Rente op bestaande investeringen	Rente omslagpercentage
Secretarieleges	+ 1,4%

Onroerendezaakbelastingen	+ 1,4%
---------------------------	--------

Campinggelden (indien nog van toepassing)	+ 1,4%
Havenrechten	+ 1,4%
Marktgelden	+ 1,4%
Rioolheffing	+ 1,4%
Afvalstoffenheffing	nog te bepalen

(Inzake afvalstoffenheffing worden de tarieven van de HVC doorberekend, deze zijn nog niet bekend).

Algemene uitkering gemeentefonds	verwerking Meicirculaire 2021 in begroting 2022
Bijdrage Gemeenschappelijke regelingen	+ 1,33%
Subsidies	+ 1,33%
Bijdrage SED organisatie	Voorjaarsnota 2021 en ontwerp Begroting 2022 SED

Toelichting uitgangspunten

Loon- en prijsinflatie

Voor loon- en prijsgevoelige budgetten wordt rekening gehouden met een inflatiepercentage gebaseerd op de Macro Economische Verkenningen van het Centraal Plan Bureau van september 2020 voor het jaar 2022.

Voor loonontwikkeling is dat 1,3% (prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers) en voor prijsontwikkeling is dat 1,4% (Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product). Deze indexatie wordt cumulatief toegepast (indexatie prijs 2022: 1,4%; 2023 2,8%; 2024 4,2%, etc.)

Rente op nieuwe investeringen

Interne beleidslijn: rente over nieuwe investeringen wordt gebaseerd op de gemiddelde rente van kort geld (1 week) en lang geld (15 jaar) bij de BNG over de afgelopen 7 jaar.

Rente op bestaande investeringen

Omslagrente: Het saldo van te betalen rente wordt omgeslagen over de boekwaarde van bestaande investeringen

Algemene uitkering gemeentefonds

De Algemene Uitkering uit het gemeentefonds voor 2022 en volgende jaren wordt gebaseerd op de Meicirculaire 2021. In de Algemene Uitkering worden loon- en prijsontwikkelingen verwerkt op basis van de landelijke cijfers. In de meerjarenraming van de Algemene Uitkering voor de jaren 2022 t/m 2025 wordt uitgegaan van het systeem van lopende prijzen. Dit

betekent dat rekening wordt gehouden met de compensatie voor loon- en prijsstijgingen in de jaren 2022 t/m 2025 (*prijzontwikkeling Bruto Binnenlands Product*).

Bijdrage Gemeenschappelijke regelingen + 1,33 %

Voor indexatie van de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen wordt aangesloten bij de Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regeling Noord Holland Noord van de Regietafel GR-en NH-N. Deze zijn gelijk aan de Macro Economische verkenningen van het CPB van september 2020: loonindexatie 1,3% ; prijsindexatie 1,4% ; gewogen gemiddelde 1,33%.

Subsidies

Voor subsidies wordt -evenals bij gemeenschappelijke regelingen- uitgegaan van een gewogen gemiddelde van loon- en prijsindexatie, waarbij de loonindexatie voor 70% meetelt en de prijsindexatie voor 30%. Het gewogen gemiddelde is 1,33%.

SED organisatie

Voor de bijdrage aan de SED organisatie wordt uitgegaan van de Voorjaarsnota 2021 en ontwerp Begroting 2022 van de SED organisatie.

Geprognosticeerde balans

Het opnemen van de geprognosticeerde balans in de begroting is verplicht. Door het opnemen van een geprognosticeerde balans in zowel de begroting als de meerjarenraming krijgt de raad meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. De geprognosticeerde balans moet qua informatiebehoefte aansluiten op de balans in de jaarrekening, maar hoeft niet dezelfde mate van detail te kennen.

Hierna vindt u de geprognosticeerde balans voor 2022. In het hoofdstuk 'Meerjarenraming en toelichting' wordt de geprognosticeerde balans meerjarig weergegeven.

Geprognosticeerde balans	Bedragen x € 1.000	
Begin- en eindbalans	1-1-2022	31-12-2022
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiele vaste activa	56.716	64.432
Financiële vaste activa; kapitaalverstrekkingen	432	432
Financiële vaste activa; leningen	5.346	5.370
Totaal vaste activa	62.494	70.234
Vlottende activa		
Vorraden	71	71
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	2.578	2.160
Liquide middelen	150	150
Overlopende activa	750	750
Totaal vlottende activa	3.549	3.131
Totaal ACTIVA	66.043	73.365
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen	8.754	8.393
Voorzieningen	2.956	2.925
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	49.375	55.175
Totaal vaste passiva	61.085	66.493
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	3.573	4.291
Overlopende passiva	1.385	2.581
Totaal vlottende passiva	4.958	6.872
Totaal PASSIVA	66.043	73.365

Berekening van het EMU-saldo

Volgens artikel 20c van het Besluit Begroting en Verantwoording moet in de toelichting op het overzicht van baten en lasten de berekening van het aandeel van de gemeente in het EMU-saldo worden opgenomen. De berekening over het vorige begrotingsjaar, het geraamde bedrag over het begrotingsjaar en de berekening van het geraamde bedrag over het jaar volgend op het begrotingsjaar. De ontwikkeling van het EMU-saldo over de drie jaren volgend op het begrotingsjaar is weergegeven onder het hoofdstuk meerjarenraming en toelichting.

Het EMU-saldo is in 1992 door de EMU ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden te kunnen maken. In het verleden hanteerde elke staat zijn eigen berekening voor het financieringssaldo, vergelijken kon hierdoor niet. Volgens de regels van de EMU mag het vorderingentekort niet groter zijn dan 3% van het bruto binnenlands product (het Verdrag van Maastricht). Hiermee wil men de economische sterkte van de Eurolanden behouden.

In de tabel hieronder is de berekening van het EMU-saldo voor onze gemeente weergegeven.

		2021	2022	2023
Omschrijving		Begroting (na wijziging)	Begroting (primitief)	begroting
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-5.306	414	117
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.659	1.687	2.033
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	62	62	-53
-4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-9.369	-7.716	-550
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zo ver niet op exploitatie verantwoord	0	0	0

-7	Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zo ver transacties niet op exploitatie verantwoord		0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zo ver deze transacties met derden betreffen	-41	-41	-41
-10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
-11	Verkoop van effecten:			
- 11a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee
-11b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo		-12.995	-5.494	1.506

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

In de begroting zijn ramingen opgenomen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Hiervoor mag geen voorziening getroffen worden. Wel moet hierover informatie in de begroting worden opgenomen. Onder deze verplichtingen worden de aanspraken verstaan op toekomstige uitkeringen door het huidige dan wel het voormalig personeel. In de begroting van Enkhuizen zijn alleen nog budgetten voor de bovengenoemde onderdelen die betrekking hebben op het college. Het overige personeel is immers werkzaam bij de SED organisatie. Binnen de begroting van Enkhuizen gaat het om de volgende posten:

Pensioenen wethouders

Voor gewezen wethouders is een pensioenvoorziening ingesteld. Jaarlijks worden daar de pensioenuitkeringen uit gefinancierd. De onttrekking in 2022 gaat om de pensioenuitkeringen aan ex-wethouders en nabestaanden van een gewezen wethouder.

Investerings

In de onderstaande tabellen worden de nieuwe investeringen weergegeven. De kapitaallasten van deze investeringen zijn in de begroting verwerkt. Er wordt onderscheid gemaakt in

investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut.

Investeringen met een economisch nut zijn alle investeringen die verhandelbaar zijn (er is markt voor) en/of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of tarieven.

Investeringen met een economisch- en maatschappelijk nut worden geactiveerd, mits ze groter of gelijk zijn dan € 15.000 respectievelijk € 30.000.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut genereren geen middelen, maar vervullen wel duidelijk een publieke taak. Het betreffen investeringen in bijvoorbeeld wegen, bruggen, water en groenvoorzieningen.

Investeringen met economisch nut

Omschrijving	Investering 2022
Immerhornpolder - kunstgrasveld toplaag	200.000
Immerhornpolder - kunstgrasveld onderlaag / overig	450.000
Immerhornpolder - parkeerplaats binnen het sportpark	550.000
Havenvoorzieningen 2022	30.000
Investeringen GRP	828.000
Totaal	2.058.000

Investeringen met maatschappelijk nut

Omschrijving	Investering 2022
Herinrichting Boschplein	450.000
Vorbereidingskrediet herinrichting Westerstraat	60.000
Parkeren Flevolaan	550.000
OVL vervanging lichtmasten	89.000
OVL vervanging armaturen	83.000
Kast- en kabelvervanging	50.000
Kunstwerken	1.203.000
Oeverbescherming	515.000
Speelvoorzieningen 2022	30.000
Totaal	3.030.000

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut genereren geen middelen, maar vervullen wel duidelijk een publieke taak. Het betreffen investeringen in bijvoorbeeld wegen, bruggen, water en groenvoorzieningen.

Overzicht reserves en voorzieningen

Algemene reserve

Deze reserve heeft een bufferfunctie. Voordelige jaarresultaten en voordelige resultaten op grondexploitaties worden in deze reserve gestort. Nadelige jaarresultaten, stortingen in voorzieningen en dekking van incidentele uitgaven kunnen worden onttrokken aan deze reserve.

	Boekwaarde		Boekwaarde	
	1-1-2022	Vermeerderingen	Verminderings	31-12-2022
Algemene reserve	2.404			2.404
Reserve weerstandscapaciteit	1.553			1.553
Bouwgrondexploitatie	250			250
Totaal	4.207	0	0	4.207

Bestemmingsreserves

	Boekwaarde		Boekwaarde	
	1-1-2022	Vermeerderingen	Verminderings	31-12-2022
Verkiezingen	26			26
Parkeerbonds	11			11
Onderhoud kapitaalgoederen	2.573	633	648	2.558
Stadsuitleg	264			264
Huisvestingsvoorz. onderwijs	91		55	36
Sociaal Domein	373		181	192
Kunst- en museumbeleid	92	13	57	48
Cultuurfonds	0			0
Volkshuisvestingfonds	395		7	388
Dekking afschrijvingslasten	722		59	663
Totaal	4.547	646	1.007	4.186

Toelichting mutaties reserves

Onderhoud kapitaalgoederen

De vermeerdering betreft de structurele storting ad € 633.000 (dit bedrag is gedurende de periode 2020-2029 met € 100.000 verlaagd vanwege de eenmalige storting vanuit de algemene reserve van € 1 miljoen). De verminderingen betreffen dekking van geraamd onderhoud in de begroting 2022. Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Huisvestingsvoorzieningen onderwijs

Betreft nog verwachte huisvestingskosten voor uitbreiding basisschool het Mozaïek, locatie Toereppel.

Sociaal domein

Op basis van besluitvorming in de Kadernota 2018-2022 wordt € 141.000 onttrokken voor schuldhulpverlening en € 21.000 voor vergunninghouders. Daarnaast wordt volgens raadsbesluit van 26 maart 2019 € 19.000 onttrokken voor de exploitatie van het Hertenkamp.

Kunst- en museumbeleid

De vermeerdering ad € 13.000 betreft de reguliere structurele storting vanuit de exploitatie. Er is € 20.000 beschikbaar voor uitgaven van geringe omvang voor het in stand houden van het museale bezit, danwel het realiseren van permanente of tijdelijke kunst projecten. Verder wordt er € 37.000 onttrokken voor het zo ver mogelijk op orde brengen van de gemeentelijke cultuurhistorische collectie.

Volkshuisvestingfonds

Er wordt een bedrag van € 7.000 onttrokken als gemeentelijke bijdrage in de kosten voor uitvoering van het woonakkoord Westfriesland.

Dekking afschrijvingslasten

De vermindering ad € 59.000 is voor de dekking van de geraamde afschrijvingen 2022.

Voorzieningen

	Boekwaarde		Boekwaarde	
	1-1-2022	Vermeerderingen	Verminderings	31-12-2022
Pensioenvoorziening				
wethouders	263		41	222
Voorziening MJOP vastgoed	805	623	658	770
Voorziening rioleringen	40	32		72
Egalisatie afvalstoffenheffing	162			162
Investeringsubsidie				
Wijkcentrum	1.273			1.273
Begraafplaats	413	13		426
Totaal	2.956	668	699	2.925

Toelichting mutaties voorzieningen

Pensioenvoorziening wethouders

De vermindering ad € 41.000 is voor de dekking van pensioenverplichtingen van voormalige wethouders van de gemeente Enkhuizen.

Voorziening MJOP vastgoed

De vermeerdering betreft de jaarlijkse dotatie ad € 623.000. De verminderingen betreffen de kosten van groot onderhoud 2022 zoals opgenomen in de MeerJarenOnderhoudsPlanning. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Voorziening Riolering

Het voordelig exploitatiesaldo van de riolering in 2022 ad € 32.000 wordt toegevoegd aan de voorziening.

Voorziening begraafplaats

Er wordt een bedrag van € 13.000 toegevoegd aan de voorziening. Dit betreft enerzijds de onttrekking ten behoeve van de jaarlijkse exploitatiekosten (€ 100.000). Anderzijds betreft dit de toevoeging vanwege vooruitontvangen grafrechten en grafonderhoud (€ 113.000).

Meerjarenraming en toelichting

Algemeen financieel beeld in meerjarenperspectief

De meerjarenraming geeft -met uitzondering van dienstjaar 2024- een structurele financiële ruimte te zien. Daarbij moet worden aangetekend dat een te verwachten kostenstijging in de WMO niet is bijgeraamd, evenals aanvullende budgetten voor duurzaamheid. Deze worden bijgeraamd als daarvoor extra middelen vanuit het Rijk beschikbaar komen.

Voor de structurele afname van de algemene uitkering als gevolg van de Woonplaatsbeginsel is voornamelijk een gelijke ombuiging in de uitgaven voor jeugdzorg opgenomen.

Daartegenover is van de extra rijksmiddelen voor jeugdzorg vanaf 2023 'slechts' 75% van de overeengekomen bedragen opgenomen, conform de provinciale richtlijn hiervoor. Wij achten het zeer denkbaar dat ook de laatste 25% gaat worden uitgekeerd en mogelijk meer dan dat. Daarnaast blijkt uit voorlopige 'verkenningen' dat de herijking van het gemeentefonds voor de gemeente Enkhuizen vanaf 2023 structurele positieve effecten kan hebben.

Deze zijn -vanwege de onzekerheid daaromtrent en ook volgens de richtlijn van de provinciale toezichthouder- nog niet gekwantificeerd in de meerjarenraming.

Meerjarenraming

Programma:	Begr. 2023	Begr. 2024	Begr. 2025
<i>Lasten:</i>			
1. Bestuur en ondersteuning	2.101	2.127	2.153
2. Veiligheid	2.050	2.091	2.101
3. Beheer openbare ruimte	4.984	5.138	5.265
4. Economie	2.900	2.940	2.974
5. Samenleving	30.716	30.844	30.952
6. Milieu	4.594	4.624	4.656
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	1.672	1.695	1.717
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	729	734	739
Overhead	6.718	6.828	6.908
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal lasten:	56.464	57.021	57.465

Programma:	Begr. 2023	Begr. 2024	Begr. 2025
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Baten:

1. Bestuur en ondersteuning	-220	-223	-227
2. Veiligheid	-36	-37	-37
3. Beheer openbare ruimte	-194	-197	-200
4. Economie	-1.639	-1.656	-1.674
5. Samenleving	-6.288	-6.295	-6.303
6. Milieu	-5.507	-5.545	-5.573
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-498	-505	-511
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-42.175	-42.532	-43.029
Overhead	-24	-24	-24

Totaal baten:	-56.581	-57.014	-57.578
----------------------	----------------	----------------	----------------

Totaal saldo van baten en lasten	-117 voordeel	7 nadeel	-113 nadeel
---	--------------------------------	---------------------------	------------------------------

Mutaties reserves:

Programma:	Begr. 2023	Begr. 2024	Begr. 2025
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Storting reserves:

1. Bestuur en ondersteuning	0	0	0
2. Veiligheid	0	0	0
3. Beheer openbare ruimte	632	632	632
4. Economie	0	0	0
5. Samenleving	13	13	13
6. Milieu	0	0	0
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	0	0

Totaal storting:	645	645	645
-------------------------	------------	------------	------------

Programma:	Begr. 2023	Begr. 2024	Begr. 2025
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Onttrekkingen reserves:

1. Bestuur en ondersteuning	0	0	0
2. Veiligheid	0	0	0
3. Beheer openbare ruimte	-634	-654	-654
4. Economie	0	0	0
5. Samenleving	-40	-20	-20
6. Milieu	0	0	0
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-59	-59	-59

Totaal onttrekkingen:	-733	-733	-733
------------------------------	-------------	-------------	-------------

Totaal mutaties reserves	-88	-88	-88
---------------------------------	------------	------------	------------

Resultaat	-205	-81	-201
	voordeel	voordeel	voordeel

Uitgangspunten van de meerjarenraming

De uitgangspunten van de meerjarenraming zijn uiteengezet onder de uitgangspunten van de begroting 2022 in het hoofdstuk 'Financiële positie'.

Geprognosticeerde balans

Het opnemen van de geprognosticeerde balans in de begroting is verplicht. Door het opnemen van een geprognosticeerde balans in zowel de begroting als de meerjarenraming krijgt de raad meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. De geprognosticeerde balans moet qua informatiebehoefte aansluiten op de balans in de jaarrekening, maar hoeft niet dezelfde mate van detail te kennen.

Hierna vindt u de meerjarige geprognosticeerde balans voor 2022. In het hoofdstuk 'Financiële positie' wordt de geprognosticeerde balans voor 2022 weergegeven.

Geprognosticeerde meerjarenbalans

Bedragen x € 1.000

	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiele vaste activa	64.982	65.264	64.897
	432	432	432
	5.396	5.421	5.446
Totaal vaste activa	70.810	71.117	70.775
Vlottende activa			
Vorraden	71	71	71
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	2.160	2.160	2.160
Liquide middelen	150	150	150
Overlopende activa	750	750	750
Totaal vlottende activa	3.131	3.131	3.131
Totaal ACTIVA	73.941	74.248	73.906
PASSIVA			
Vaste passiva			
Eigen Vermogen	8.305	8.218	8.130
Voorzieningen	2.814	2.882	2.614
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	56.303	57.024	57.337
Totaal vaste passiva	67.524	68.272	68.299
Vlottende passiva			
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	4.329	4.375	4.445
Overlopende passiva	2.190	1.749	1.380
Totaal vlottende passiva	6.519	6.124	5.825
Totaal PASSIVA	73.941	74.248	73.906

Berekening van het EMU - saldo

Volgens artikel 23D van het Besluit Begroting en Verantwoording moet in de meerjarenraming de ontwikkeling van het EMU-saldo voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar worden weergegeven.

Het EMU-saldo is in 1992 door de EMU ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden te kunnen maken. In het verleden hanteerde elke staat zijn eigen berekening voor het financieringssaldo, vergelijken kon hierdoor niet. Volgens de regels van de EMU, mag het vorderingentekort niet groter zijn dan 3% van het bruto binnenlands product (het Verdrag van Maastricht). Hiermee wil men de economische sterkte van de Eurolanden behouden.

Omschrijving	2021 Begroting (primitief)	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Berekend EMU-saldo	-12.995	-5.494	1.506	1.744

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

In de meerjarenraming zijn ramingen opgenomen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Hiervoor mag geen voorziening getroffen worden. Wel moet hierover informatie in de begroting worden opgenomen. Onder deze verplichtingen worden de aanspraken verstaan op toekomstige uitkeringen door het huidige dan wel het voormalig personeel. In de begroting van Enkhuizen zijn alleen nog budgetten voor de bovengenoemde onderdelen welke betrekking hebben op het college. Het overige personeel is immers werkzaam bij de SED organisatie. Binnen de begroting van Enkhuizen gaat het om de volgende posten:

Pensioenen wethouders

Voor gewezen wethouders is een pensioenvoorziening ingesteld. Jaarlijks worden daar pensioenuitkeringen uit gefinancierd. De onttrekking van € 41.000 per jaar betreft de pensioenuitkering aan ex-wethouders en nabestaanden van een gewezen wethouder.

Investerings

In de onderstaande tabel worden de meerjarige investeringen weergegeven op basis van bestaande besluitvorming. De kapitaallasten van deze investeringen zijn al in de meerjarenraming tot en met 2025 verwerkt.

Investerings met economisch nut

Omschrijving	Investering 2023	Investering 2024	Investering 2025
Investerings GRP	730.000	742.000	
Totaal	730.000	742.000	

Investerings met maatschappelijk nut

Omschrijving	Investering 2023	Investering 2024	Investering 2025
Kast- en kabelvervanging	50.000		
Kunstwerken	1.098.000	930.000	1.054.000
Oeverbescherming	500.000	528.000	569.000
Speelvoorzieningen	30.000	30.000	30.000
OVL vervanging lichtmasten	89.000	89.000	89.000
OVL vervanging armaturen	83.000	83.000	83.000
Totaal	1.850.000	1.660.000	1.825.000

Overzicht reserves en voorzieningen

Het meerjarenoverzicht van de algemene reserve is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserve	2.404	2.404	2.404	2.404
Reserve weerstandscapaciteit	1.553	1.553	1.553	1.553
Bouwgrondexploitatie	250	250	250	250
Totaal	4.207	4.207	4.207	4.207

Het meerjarenoverzicht van de overige reserves is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Verkiezingen	26	26	26	26
Parkeerbonds	11	11	11	11
Onderhoud kapitaalgoederen	2.558	2.556	2.534	2.513
Stadsuitleg	264	264	264	264
Huisvestingsvoorzieningen onderwijs	36	36	36	36
Sociaal Domein	192	192	192	192
Kunst- en museumbeleid	48	21	14	7
Cultuurfonds	0	0	0	0
Volkshuisvestingfonds	388	388	388	388
Dekking afschrijvingslasten	663	604	545	486
Totaal	4.186	4.098	4.011	3.923

Het meerjarenoverzicht van de voorzieningen is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Pensioenvoorziening wethouders	222	181	140	99
Voorziening MJOP vastgoed	770	681	794	574
Voorziening rioleringen	72	78	61	41
Egalisatie afvalstoffenheffing	162	162	162	162
Investeringssubsidie Wijkcentrum	1.273	1.273	1.273	1.273
Begraafplaats	426	439	452	465
Totaal	2.925	2.814	2.882	2.614

Incidentele baten en lasten

Lasten

Programma/Omschrijving	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
5. Samenleving			
Herdenking en viering 1572 -1573	€ 10.000		
Ombuiging Woonlastenfonds	€ 38.000	€ 38.000	
VO - vergoeding VSO	€ 10.000		
Kunst en museumbeleid	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Verlengen opdracht collectiebeheerder tm juli 2023	€ 20.000		
Reserves : lasten			
Storting reserve Kunst en Museumbeleid	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000
Storting reserve Onderhoud kapitaalgoederen	€ 632.500	€ 632.500	€ 632.500
Totaal	€ 743.500	€ 703.500	€ 665.500

Baten

Programma/Omschrijving	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Reserves : baten			
Reserve kunst en museumbeleid; cultuurnota	€ 40.000	€ 20.000	€ 20.000
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 634.000	€ 654.000	€ 654.000
Totaal	€ 674.000	€ 674.000	€ 674.000

Structurele mutaties reserves

Programma	Omschrijving	2023		2024		2025	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
8. Algemene dekkingsmiddelen	Reserve dekking afschrijvingslasten		59.000		59.000		59.000

Bijlagen